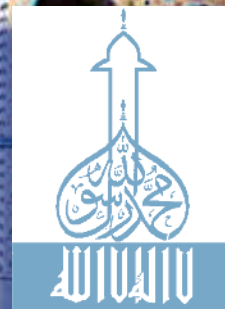

Salam

3/2011

Elokuu/2011 Hinta 4,20€

Salam

TOIMITUS

Vastaava päätoimittaja
Madjid Bahmanpour

TOIMITUS
Paula Kemell
Laura Al-Hello
Jenni Issukka
Arttu Puukko
Haider Al-Hello
Kirsi Kokoi
Fahim Hassan
Maria Abbas

salam@resalat.fi

Resalat Islamilainen Yhdyskunta
(Suomen Ähl-e Beit)
puh. (09) 671 881
gsm 040 504 2581

Yliskyläntie 3
00840 Helsinki

Toimitus ottaa sitoumuksetta vastaan
artikkeleita ja kirjoituksia.

www.resalat.fi
www.shiaislam.info

ISSN 1797-2159

Kansikuvassa: Sayyida Khoula
Mosque, Baalbek, Libanon

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Aavikon poika – Georg August Wallin Suomalainen tutkimusmatkailija Arabiassa	4
Rakkaus Imaami Aliin (rh)	6
Terveellinen ruokavalio – terve järki terveessä ruumiissa	8
Nuoret paastoavat	10
Paasto – päämääränä hengellinen kasvu	12
Somaya	13
Ramadan ja koulu	14
Vieraanvaraisuudesta Imaami Muhammad Baqirin (rh) vieraanvaraisuus	15
Islam Länsi-Afrikassa	16
Hollolan pakistanilainen pappi	18
Yhdenvertainen kohtelu	20
Suomen vähemmistöuskonnot	22
Mikä on uskonto?	25
USKONOPPI AQILE Ihminen ja vapaa tahto	26
Mistä rukoukset tulevat?	28
Järjen käyttö	30
Valas ja Yunus (rauha hänelle) Profeetta Joonaksen tarina Koraanissa	32
Fiikuksen hedelmä	34
Paratiisin ja Helvetin ovet	35
Rukousajat Helsingissä – Ramadan	37
Rukousajat Helsingissä elokuu – lokakuu	38

Jumalan Nimeen, Armeliaan, Armahtavaisen

Ramadanin paastokausi jolloin muslimit paastoavat aamusarastuksesta (*fajr*) aina auringonlaskuun (*maghrib*) saakka, on erittäin tärkeä muslimimaissa. Se on juhlakuukausi. Monissa muslimimaissa arkielämän hälinä rauhoittuu päiväsaikana ja toiminta alkaa vasta auringonlaskun jälkeen.

Basaarit ovat auki läpi yön, ja ravintolat ja katukaupat alkavat myymään ruokaa vasta myöhään iltapäivällä. Paaston rikkomisen jälkeen sukulaiset ja ystävät vierailevat toistensa luona. Joissain maissa elokuvateatterit ja näyttämöt ovat auki koko yön. Elämän rytmi ja luonne muuttuu tyystin Ramadanin ajaksi. Kuitenkin monia ei-muslimeita saattaa kummastuttaa ajatus, että syömättä ja juomatta oleminen voi tuoda elämään rauhaa, tyytyväisyyttä ja onnellisuutta.

Katsahtamalla nopeasti maailman vauraisiin yhteiskuntiin saatamme huomata yhteisen ongelman: ihmisten onnellisuuden puute, joka ilmenee masennuksena ja murheina ei johdu niinkään materiaalisesta puutteesta, sillä tuotteita ja mukavuuksia

ja ilman muuta ruokaakin on riittävästi. Ilmeisesti täysi vatsa yksinään ei takaa onnellisuutta. Voimme vain ihmetellä Jumalan viisautta; kuinka ruuasta ja juomasta pidättäytyminen voi puhdistaa sielun ja tuoda onnellisuutta ja tyytyväisyyttä.

Kuka tahansa, joka on matkustanut maailmalla, voi kertoa meille, kuinka onnellisuus ja varakkuus eivät aina kulje käsi kädessä. Onnellisia ihmisiä löytyy kurjuuden ja vähäosaisten keskuudesta. Vaikuttaa siltä, että köyhät uskovat ja luottavat enemmän Jumalaan. Ehkä nälkäinen vatsa onkin hyväksi sielulle.

Jokin aika sitten brittiläinen tiedemies **Stephen Hawking** väitti, että koska on olemassa muita Maan kaltaisia planeettoja, ja niillä on luultavasti elämää, ei Jumalaa voi olla olemassa. En ole Raamatun tai kristinuskon asiantuntija, mutta tiedän, että islamin opetukset ja tekstit eivät kiellä muiden elämänmuotojen olemassaoloa toisilla planeetoilla. Jumalan valtakunta on suuri ja me tunnemme siitä vain pienen murto-osan.

"Ja Hän luo mitä te ette tiedä". (Koraani 16:8)

Koraani opettaa meille asioita myös muista elämänmuodoista, kuten *djinneistä*, jotka ovat kuten mekin

ja joutuvat vastuuseen Tuomiopäivänä teoistaan. Meillä ei ole syytä rajoittaa Jumalan valtakuntaa vain itseemme ja muutamaan muuhun elämänmuotoon.

Elämä ei suinkaan lopu ruumiilliseen kuolemaan. Tulemme elämään eri muodossa ruumiimme menedettyä ja joudumme vastuuseen teoistamme, jotka teimme tässä maailmassa. Täällä kylvämme siemenet, jonka hedelmistä voimme nauttia tuonpuoleisessa elämässä.

Pyydän lopuksi vielä Jumalalta terveyttä kaikille muslimille, jotta voimme kaikki yhdessä nauttia paastamisen ilosta tänä Ramadanina.

Madjid Bahmanpour

Suomalainen tutkim

'Niinkuin Suomen vanha runojen kauko-
mieli ei viihtynyt rauhaisten kodin yksitoi-
koisessa elämässä, vaan halusi, ikävöi ulos
etäisille retkille, missä uutta, outoa olisi
nähtävänä, vastuksia, vaaroja voitettava-
na, niin näemme nytkin vielä keskessämme
semmoisia luonteita. Niistä tulevat, jos hei-
dän halunsa saa oikean, ihmiskunnalle hyö-
dyllisen suuntansa, nuo uskaliaat löytöret-
keilijät, jotka, huolimatta vastaantulevista
surmista, tunkevat ennen tuntemattomien
seutuun läpi ja laajentavat tietomme kau-
kaisista maista ja kansoista. Semmoisia ei
myös ole Suomi ollut vailla; niistä on jo ku-
valehti ennen tuonut esiin M. A. Castrén'in
ja A. E. Nordenskjöld'in. Nyt olisi heidän
täyden vertaisensa, pelottoman Arabian tut-
kijan, Wallin'in vuoro.'

(Yrjö Aukusti Wallin ja hänen matkansa Arabiassa, Julius Krohn, 1880)

O rastavalla kansalli-
hengen innoittamal-
la 1840-luvulla Siperia
oli Suomen akatee-
misten piirien suurin
mielenkiinnon kohde.
Sen sijaan suomalais-
ta tutkimusmatkaili-
jaa ja Helsingin yliopiston professo-
ria Georg August Wallinia kiinnosti
enemmän myyttiset itämaat ja nii-
den salaperäinen kulttuuri.

Klassisten kielten lisäksi Wallin
opiskeli Keisarillisessa Aleksanterin
Yliopistossa Helsingissä arabiaa, per-
siaa ja turkkia. Hän jatkoi opintojaan

Pietarissa, joka oli siihen aikaan Eu-
roopan johtavia idäntutkimuksen
keskuksia. Siellä hänen egyptiläinen
arabian kielen opettajansa Muham-
med 'Ayyad al-Tantawin kuvaukset
arabialaisesta elämäntavasta ja kult-
tuurista tekivät syvän vaikutuksen
Walliniin ja kaipuun päästä käymään
Arabiassa.

Wallinin matkat

Yliopistolta saamansa apurahan avul-
la Wallin teki tutkimusmatkoja Eryp-
tiin, Arabiaan, Mesopotamiaan, Pa-

lestiinaan ja Persiaan vuosina 1843-
49. Toiset uskovat, että Wallinista tuli
muslimi, vaikka hänen kirjoituksensa
usein ovatkin enemmän tai vähem-
män skeptisiä, mitä tulee uskonnon
harjoittamiseen. Toiset taas uskovat
hänen pukeutuneen ja omaksuneen
arabialaisia tapoja pystyäkseen pa-
remmin perehtymään paikalliseen
kulttuuriin. Wallin etsi paikallisten
seuraa kahviloista ja basaareista.
Suomessa Wallin leimattiin enem-
män seikkailijaksi kuin tieteilijäksi ja
näin myös hänen tieteellisiä saavu-
tuksiaan ei osattu arvostaa. Kuitenkin
Wallin oli yksi ensimmäisistä ja oman

usmatkailija Arabiassa

aikansa tunnustetuista Arabian niemimaan tutkijoista, jolta ovat peräisin monet harvinaiset tiedot alueen heimoista ja paikkakunnista.

Wallin oli ensimmäinen länsimaa-lainen, joka tutki arabian puhekieltä. Matkarahahakemuksessaan Wallin ilmoitti haluavansa tutkia arabian murteita ja 1800-luvun fundamentalististen wahhabiittien oppeja, jotka tuolloin alkoivat saada merkittävää jalansijaa Arabian niemimaalla.

Wallinin tutkimusmatkat eivät ole säästyneet salaliittoteorioiltakaan, joiden mukaan Egypti, jossa hän piti tukikohtaansa, olisi tukenut hänen retkeään Nadjin alueelle saadakseen tietoja sen poliittisesta tilanteesta ja wahabismien voimistumisesta.

Wallin puhui erinomaista arabiaa ja käytti arabiankielistä nimeä Abd al-Wali. Hän oli ensimmäinen eurooppalainen, joka vieraili al-Jaufissa ja Ha'ilissa. Hän teki myös pyhiinvalellusmatkan Mekkaan, jonne eivät pääse muut kuin muslimit. Wallin oli ensimmäinen tutkija, joka keräsi beduiinirunoutta, ja muut tutkijat arvostivat suuresti hänen tutkimuksiaan arabian kielen fonetiikasta. Valitettavasti suurin osa hänen muistiinpanoistaan ja kirjeistään olivat ruotsinkielisiä, joten ne eivät tulleet tunnetuiksi englanninkielisissä akateemisissa piireissä.

Paluu Suomeen

Wallinin matkat kestivät yli viisi vuotta, ja paluunsa jälkeen hän sai tutkimustyöstään monia arvostettuja kunnianosoituksia, ja tunnetut tutkimuslaitokset kuten Royal Geographical Society Lontoossa ja Pariisin Société de Géographie palkitsivat hänet näytävästi.

Vuonna 1851 Wallin väitteli tohtoriksi, minkä jälkeen hänet nimitettiin

HELSINGIN YLIOPISTOSSA OLEVAN MUOTOKUVAN WALLINISTA PIIRSI R. W. EKMAN VUONNA 1853.

itämaisten kielten professoriksi Helsingin yliopistoon. Sekä Englannin että Venäjän maantieteelliset seurakuntat pyysivät Wallinia uudelle löytöretkelle, mutta hän kieltäytyi, koska matka olisi hänen mukaansa kestänyt yli kuusi vuotta eikä hän ollut innostunut tekemään paluuta Keski-Aasian kautta. Wallin kuoli jo seuraavana vuonna.

Matkoistaan Wallin teki 34 kirjaa ja 19 käsikirjoitusta Helsingin yliopistolle.

Arabia kiehtoi Wallinia ja oli tehnyt häneen syvän ja pysyvän vaikutuksen ja hän tunsikin eurooppalaisen kulttuurin ahdistavana. Palattuaan matkalta hän kirjoitti: 'Tunnen, että en pystynyt enää sopeutumaan eurooppalaiseen elämään'. Hän kaipasi Arabian hiekka-aavikoille ja sen ankarissa olosuhteissa yksinkertaista elämää viettävien beduiinien luokse.

Paula Kemell

George August Wallin 1811- 1851

- 1839–1851
Aleksanterin yliopiston itämaiden kirjallisuuden dosentti
- 1850
Royal Geographical Societyn suuri palkinto
- 1850
Société de Geographien suuri hopeamitali
- 1851–1852
Aleksanterin yliopiston itämaiden kirjallisuuden professori

Julius Krohin kirjoittama kirja "Yrjö Aukusti Wallin ja hänen matkansa Arabiassa" sisältää mielenkiintoisia kuvauksia arabialaisesta kulttuurista ja yhteiskunnasta. Se on luettavissa internetissä www.gutenberg.org/ebooks/18808

Salmann Farsilainen, jonka Profeetta Muhammed (rauha hänelle ja hänen jälkeläisilleen) nimesi Salam Muhammettilaiseksi (rh) on kertonut tämän seuraavan hadithin:

Salman sanoi: Olin istumassa Profeetta Muhameedin (rs) ja hänen ystäviensä kanssa, jolloin eräs mies astui sisään sanoen: Oi Muhammed (rs), vannon Jumalan nimeen, että olen uskonut sinuun, ennen kuin näin sinut. Uskoin viestiä totuuteen ennen kuin keskustelin kanssasi. Kuulin sinusta myös yhden asian, jonka halusin kuulla suoraan sinulta.

Profeetta Muhammed (rs) kysyi tulijalta: Mitä olet kuullut minusta?

Mies vastasi: Kutsuit meitä uskomaan yhteen Jumalaan ja siihen, että olet Hänen Profeettansa ja me vastasimme kutsuun. Pyysit meitä rukoilemaan, antamaan almuja, paastoamaan, tekemään pyhiinvaelluksen ja vastasimme tähänkin kutsuun. Mutta et tyytynyt tähän, vaan kutsut meitä lojaaliuteen ja rakastamaan serkkuasi Alia (rh). Onko tämä velvollisuus maanpäällinen vai Allahin taivaallinen määräys?

Profeetta Muhammed (rs) vastasi: Tämä on Allahin - ylistys Hänen nimelleen - taivaalta määräämä velvollisuus.

Mies jatkoi: Jos tämä on Allahin - ylistys Hänen nimelleen - määräämä velvollisuus, kertoisitko minulle siitä, oi Allahin Profeetta.

Profeetta Muhammed (rh) vastasi: Oi hyvä mies, Allah on antanut Alille viisi ominaisuutta, joista jokainen on parempi kuin tämä maanpäällinen elämä. Oi hyvä mies, kertoisinko sinulle niistä?

Mies vastasi: Kyllä Allahin profeetta.

Profeetta Muhammed (rh) sanoi: Olin Badr-taistelun päivänä istumassa sen jälkeen, kun taistelu loppui ja Gabriel (rh) laskeutui minulle ja sanoi: Oi Muhammed, Allah lähettää sinulle tervehdyksen. Hän sanoo: Olen velvoittanut itseni siihen, että en laita rakkautta Aliin muiden kuin niiden sydämiin, joita minä (siis Allah) rakastan. Sen sydämen, jota rakastan, täytän rakkaudesta Aliin ja sen sydämen, jota inhoan, täytän Alin inhoamisella ja vastustamisella.

Profeetta jatkoi: Kerronko sinulle toisesta asiasta?

Mies vastasi: Kyllä, oi Allahin Profeetta.

Uhud-päivänä olin juuri haudannut kuolleen setäni ja istahtanut ja istuuduinkin, kun Gabriel (rh) ilmestyi minulle ja sanoi: Oi Muhammed, Allah tervehtii sinua sanoen: Olen määrännyt rukouksen ja helpottanut sitä sairaita varten, olen määrännyt almun kaikille, paitsi vähätu- loisille ja olen määrännyt paaston, kaikille paitsi

Rakkaus

Imaami Aliin (rh)

matkustaville ja olen määrännyt pyhiinvaelluksen kaikille paitsi köyhille ja olen määrännyt taistelun kaikille paitsi niille, joilla on siihen este. Olen määrännyt Alin rakastamisen kaikille ihmisille, enkä anna kenellekään lupaa pidättäytyä siitä. Kerronko vielä kolmannen asian?

Mies vastasi: Kyllä.

Allah on luonut kaikki lajit ja loi niille johtajan. Kotka on lintujen herra, härkä on karjan herra, leijona kisa-eläinten herra ja Israfiil on enkeleiden herra, perjantai on päivien herra, Ramadan on kuukausien herra, minä olen profeettojen herra ja Ali (rh) on profeettojen seuraajien herra.

Profeetta Muhammed (rh) kysyi mieheltä: Kerronko vielä neljännen asian?

Mies vastasi: Kyllä.

Profeetta (rh) jatkoi: Allah - ylistys

Hänen nimelleen- on luonut Alin (rh) rakastamisesta puun, jonka juuret ovat tässä maailmassa. Hänet, joka pitää kiinni yhdestä oksasta tässä elämässä, Allah - ylistys hänen nimelleen - vie Paratiisiin. Alin inhoamiselle on luotu myös puu, jonka juuret ovat Helvetissä ja oksat maanpäällä. Joka ottaa kiinni yhdestä oksasta, sen Allah - ylistys hänen nimelleen - vie Helvettiin.

Profeetta (rh) kysyi vielä kerran: Haluatko kuulla vielä yhden todistuksen?

Mies vastasi: Kyllä.

Profeetta (rh) jatkoi: Tuomiopäivänä minun saarnastuolini tuodaan ja laitetaan Allahin valtaistuimen oikealle puolelle ja Profeetta Aabrahamin (rh) saarnastuoli tuodaan myös Allahin valtaistuimen oikealle puolelle. Oi hyvä mies, Allahin valtaistuimella

on kaksi oikeaa puolta. Tuodaan vielä yksi korkea tuoli, josta voi nähdä kaikki Tuomiopäivän tapahtumat. Tämä tuoli asetetaan kahden edellisen saarnastuolin väliin. Tämä tuoli on nimeltään Alin kunniaistuin. Minä olen Allahin oikealla puolella, Aabraham on omalla saarnastuolillaan ja Ali omallaan. Ystäväni ovat ympärilläni ja Alin kannattajat (shiat) hänen ympärillään. Oi, en ole nähnyt parempaa kuin yksi rakas (Ali) kahden Jumalan ystävän välissä.

Profeetta (rh) jatkoi: Oi hyvä mies, rakasta Alia, sillä totisesti aina kun Gabriel (rh) laskeutuu minulle, hän kysyy Alista ja hänen seuraajistaan ja heidän kuulumisiaan. Ja aina kun Gabriel (rh) lähtee luotani, hän lähettää tervehdyksen Alille (rh).

H. Al-Hello

Salam

7

Terveellinen ruokavalio

– terve järki terveessä ruumiissa

Useissa islamilaisissa teksteissä kehoitetaan uskovia syömään terveellisesti ja maltillisesti sallittuja elintarvikkeita. Allah sanoo seuraavasti Pyhässä Koraanissa:

“Hän on ainoastaan kielittänyt teitä syömästä itsestään kuolleen tai pedon repimän eläimen lihaa, verta, sianlihaa ja seläistä, jota teurastettaessa on mainittu jonkun toisen kuin Jumalan nimi. 2:173”

“Oi ihmiset, syökää kaikkea maan päällä, mikä on sallittua ja hyvää, älkääkä seuratko Saatanan jälkiä. 2:168”

Terveellinen, ravinteikas ruokavalio ylläpitää ihmisen kokonaisuutta sekä tasapainoa, jolloin yksilö pystyy keskittymään ruumiillisen hyvinvoinnin lisäksi henkiseen hyvinvointiin ja uskonnollisen elämän harjoittamiseen.

Islam kehoittaa meitä syömään maltillisesti:

“Syökää kaikkea hyvää, mitä olemme ravinnoksenne suonut, mutta älkää menkö hillittömyyksiin, ettei vihani lankea päällenne... 20:81”.

Epäterveellinen ruoka on monen sairauden syy

Epäterveellisen ravinnon aiheuttamat haitat syntyvät hitaasti, vuosien ja vuosikymmenien kuluessa. Koviin rasvojen korvaaminen tyydyttämätöntä rasvaa sisältävillä pehmeillä rasvoilla vähentää sydän- ja verisuonisairauksien vaaraa. Kasvisvoittoinen ruoka suojaa syövältä, mutta myös monilta muilta sairauksilta. Suolan vähentäminen alentaa verenpainetta. Niukka suojaravinteiden saanti voi aiheuttaa puutostiloja, esimerkiksi D-vitamiinin niukka saanti voi aiheuttaa luiden haurastumista.

Terveellinen ruokavalio pitää painon kurissa. Ravinto ja liikunta ovat kytköksissä toisiinsa monilla tavoin. Jos ihminen syö enemmän kuin kuluttaa, on seurauk-

senä lihominen ja monet terveysongelmat. Hoikka ja kunnostaan huolehtiva voi syödä vapaammin ja enemmän kuin vähän liikkuva löhöilijä, jolla on taipumusta lihavuuteen, kohonneeseen verenpaineeseen ja kolesterolihäiriöihin. Tärkeitä välineitä painon hallinnassa ovat säännöllinen ja riittävä liikunta sekä säännöllinen painonseuranta.

Terveellisen ruokavalion koostumus

Terveellinen ruokavalio on helppo koostaa, kunhan tietää ja muistaa joukon perusasioita. Ruokavaliossa on oltava riittävästi välttämättömiä suojaravintoaineita eli vitamiineja ja hivenaineita sekä sopivasti energiaa elimistön tarpeita varten. Ruokapainosta suurin osa on vettä, energiapiitoisia ravintoaineita ja kuitua. Mukana on pieninä määrinä vitamiineja ja hivenaineita, joiden päivittäinen tarve ja saanti on milligrammoja ja niiden osia. Energiaravintoaineita on kolmenlaisia: hiilihydraatteja, rasvoja ja proteiineja. Useimmat ruoat sisältävät sekai-

sin energiaravintoaineita, vitamiineja ja hivennäisaineita, mutta joissain elintarvikkeissa, kuten puhdistetussa sokerissa ja rasvassa, on vain yhden-tyyppistä ravintoainetta.

Rasvan laadulla on merkitystä

Rasvan määrä ja laatu ovat terveellisen ruokavalion kulmakiviä. Rasva sisältää painoyksikköä kohti enemmän energiaa kuin hiilihydraatit ja proteiinit, joten runsasrasvainen ruokavalio johtaa helposti painon nousuun. Näkyvän rasvan lisäksi kannattaa kiinnittää huomiota piilorasvaan. Rasvan laadulla on suuri merkitys erityisesti sydän- ja verisuonisairauksien kannalta. Sepelvaltimotaudin ehkäisemiseksi ruoan rasvoista kaksi kolmasosa saisi olla pehmeitä ja kolmasosa kovia. Eniten pehmeitä rasvoja on kasviöljyissä. Maitotuotteiden rasvat ovat pääosin kovia, tyydyttyneitä rasvoja. Maidossa on toisaalta runsaasti terveyden kannalta hyödyllisiä ravintoaineita, kuten kalsiumia. Siksi rasvatonta tai vähärasvaista maitoa tai piimää kannattaa juoda päivittäin. Maidon päivittäinen saantisuositus aikuisille on 8 desiä.

Nauti hiilihydraatteja kohtuullisesti

Terveellisiä hiilihydraattien lähteitä ovat erityisesti täysviljatuotteet, kuten täysjyväleipä ja puurot, sekä kasvikset, hedelmät ja marjat. Ruokia, joista hiilihydraatti imeytyy nopeasti kuten sokeri sekä vaaleat vehnäleivät, kannattaa vältellä. Peruna sijoittuu ravitsemuksellisesti juuresten ja viljan välimaastoon. Uppopaistettut ranskalaiset perunat ja perunalastut ovat kuitenkin ongelmallisia niiden sisältämän suuren rasvapitoisuuden takia.

Omena päivässä pitää lääkärin loitolla

On tehty useita tutkimuksia, joissa todetaan kasvissyöjien elävän pidempään ja sairastuvan muita har-

vemmin sydän- ja verisuonitauteihin tai syöpään. Kasvisvoittainen ruokavalio auttaa pitämään veren kolesterolin ja verenpaineen kurissa. Vihannesten, marjojen, hedelmien, juuresten ja kokojyvätuotteiden terveellisyys näyttää johtuvan monista niiden sisältämistä ravintoaineista: kuidusta, vitamiineista ja hivenaineista, antioksidanteista jne. Päivässä tulisi nauttia päivittäin puolisen kiloa kasviksia. Esimerkiksi ruoan kanssa nautitun salaatin lisäksi tarvitaan hedelmiä, marjoja, juureksia ja palkokasveja.

Liha, kala ja muna sisältävät runsaasti proteiinia, mutta myös rasvaa ja jonkun verran hiilihydraatteja. Punaisen lihan ja siitä valmistettujen elintarvikkeiden runsaaseen käyttöön saattaa liittyä ongelmia ja siksi niitä ei kannata nauttia päivittäin.

Hyviä vaihtoehtoja ovat siipikarjan liha ja erityisesti kala. Kala sisältää runsaasti omega-3-rasvahappoja ja mahdollisesti myös muita terveyden kannalta edullisia ravintoaineita, joten kalaa tulisi syödä ainakin kahdesti viikossa.

Suolaa mahdollisimman vähän

Suolan käyttöä kannattaa rajoittaa niin paljon kuin mahdollista. Maku-aisti tottuu vähäsuolaiseen ruokaan,

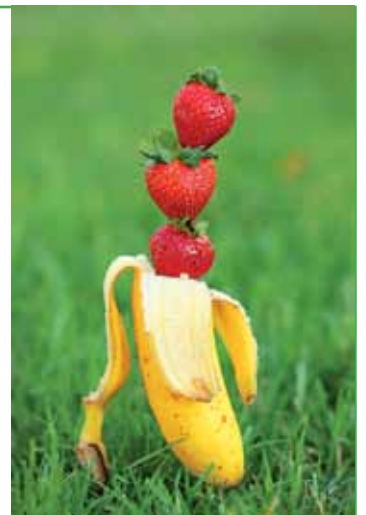

mikä tekee suolan asteittaisen vähentämisen helpommaksi. Suolaa vähennettäessä voi ruokiin saada makua juureksilla, sipuleilla, mausteetikoilla, pippureilla ja muilla mausteilla. Tuoreyrtit tuovat ruokaan uudenlaisia makuja. Suolan määrää voidaan vähentää maustamalla ruokia happaman ja kirpeän makuisilla ruoka-aineilla, esim. tomaatilla ja sitruunalla.

Laura Al-Hello

Terveellinen ruokavalio

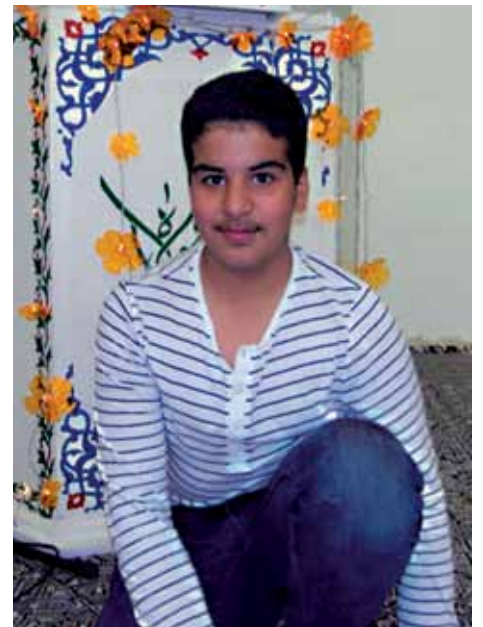
- Syö ja liiku niin, että paino ei nouse.
- Korvaa kovia rasvoja pehmeillä.
- Vältä nopeasti imeytyviä sokereita ja suosi kokojyvätuotteita, kuten puuroa ja ruisleipää.
- Syö puoli kiloa kasviksia ja hedelmiä päivittäin.
- Vähennä suolan käyttöä.

Nuoret paastoavat

Suomalainen kalenteri perustuu greogoriaaniseen ajanlaskuun, joka lasketaan auringon kierrosta. Islamilainen kalenteri puolestaan on niin kutsuttu kuukalenteri ja perustuu nimensä mukaisesti kuun kiertoon. Koska kuu kiertää maapallon noin 28-30 päivässä, kuukalenterin mukainen vuosi on noin kymmenen päivää lyhyempi kuin auringonkalenterin vuosi. Näin ollen islamilaisen kalenterin kuukaudet alkavat aina kymmenisen päivää aikaisemmin edelliseen vuoteen verrattuna.

KUVA YLLÄ:
ABBAS EI LUOVU JALKAPALLOSTA RAMADANIN-
KAAN AIKANA.

KUVA VASEMMALLA:
MARYAM ON AINA VALMIS AUTTAMAAN TARJOI-
LUSSA MOSKEJALLA RAMADANIN AIKAAN.

Ramadan on islamilaisen kalenterin yhdeksäs kuukausi ja tämän kuukauden muslimit paastoavat. Reilussa 30 vuodessa muslimi on siis paastonnut kaikkina vuodenaikoina.

Pohjoisilla leveyspiireillä paastomisella on omat haasteensa etenkin kesäaikaan. Kuitenkin muslimit odottavat innolla paastoamista ja suorittavat siitä. Nuorille paaston luulisi olevan vielä haasteellisempaa, sillä paastosta huolimatta he käyvät koulussa ja harrastuksissa normaaliin tapaan.

Zabir Afshari on komea 17-vuotias nuorukainen, joka käy ammattikoulua Helsingissä. Koulussa Zabirin paastoaminen herättää uteliaisuutta ja mielenkiintoisia keskusteluja luokkakavereiden kanssa. Ensimmäisen kerran Zabir paastosi 14-vuotiaana. Paaston aikana Zabir kokee etenkin yhteisöllisyyttä, sillä silloin hän käy usein moskeijalla, jossa tapaa muita muslimeja.

"Paasto kuuluu uskontoomme ja paastoon Paratiisin toivossa, Zabir sanoo pilke silmäkulmassa ja jatkaa - vaikeinta paastoamisessa ovat aikaiset heräämiset aamuisin, sillä olen

aamu-uninen. Kuitenkin Allah antaa voimaa, joten syömättä oleminen ei tunnu vaikealta. Paaston lopussa meillä on iloinen Eid-juhla."

Maryam Atayi on aurinkoinen ja energinen 15-vuotias ja opiskelee Helsingin Yhteislyseossa. Hän kokeili paastoamista ensimmäisen kerran 9-vuotiaana.

"Paastoaminen on ihanaa! Perheeni ja kaikki muslimikaverini paastoavat", Maryam nauraa.

"Pitkät päivät ja koulutyö eivät haittaa Maryamin paastoa - koulutyöhön uppoutuneena ei edes huomaa että paastoa, kun aika menee niin nopeasti".

"Viime vuonna ajoin joka ilta isäni kanssa polkupyörällä moskeijalle, matkaa kertyi noin kahdeksan kilometriä yhteen suuntaan eikä se tuntunut missään!"

Kulosaaren ala-asteella koulua kävä 12-vuotias **Abbas Al-Ali** halusi kokeilla paastoa ensimmäisen kerran viime vuonna. Ramadanin alettua hän oli perheensä kanssa vierailulla Irakissa ja kun kaikki muutkin paastoivat Abbas halusi myös kokeilla. Kuumuudesta huolimatta Abbas paastosi peräti 20 päivää, eikä kuumuus haitannut menoa.

"Paastoaminen oli ihan helppoa! Pelasin jalkapalloakin eikä paastoaminen silti ollut vaikeaa!"

Abbas halusi kokeilla paastoamista, vaikka ikänsä puolesta hänen ei vielä tarvitsisi paastota. Kannustusta hän sai perheeltään, mummolta ja serkuilta.

Suomeen palattuaan ja koulun alettua Abbas ei enää paastonnut. Tänä vuonna Abbas haluaa jälleen kokeilla paastoamista ja arvelee sen olevan helppoa täällä kylmässä ilmastossa.

Paula Kemell

AURINGON LASKETTUA ZABIR RIKKOO PAASTONSA TAATELILLA JA VEDELLÄ PROFEETTA MUHAMMEDIN (RHHJ) PERINTEEN MUKAAN.

Paasto

– päämääränä hengellinen kasvu

Jumala on luonut maailman, joka on jatkuvasti liikkeessä eikä koskaan pysähdy. Hän on myös luonut ihmisen, joka on paras Hänen luomakunnassaan, ja suonut tälle valinnanvapauden. Hän on säätänyt, että jos ihmiset valitsevat hyvyyden tien heidät tullaan tästä palkitsemaan ja jos he toisaalta valitsevat pahuuden reitin, tulevat he kohtaamaan tämän valinnan seuraukset.

Jumalan viisaus on täydellistä. Järki ja filosofinen päättely osoittavat, että Hänen tulee opettaa meille, mikä on oikein ja mikä taas väärin. Tämän takia Jumala on lähettänyt profeettoja johdattamaan ihmiskuntaa sen eri vaiheiden läpi varmistaakseen, että ihmisyyys sekä ruumiillinen ja hengellinen kasvu ottavat oikean suunnan.

Profeettojen lisäksi Jumala on antanut meille sisäisen 'profeetan' nimeltä järki. Koska jokainen ihminen ei välttämättä pääse käsiksi 'ulkopuolellaan oleviin' profeettoihin ja näi-

den opetuksiin, voi hän turvautua tuohon sisäiseen profeettaan eli järkeen. Järki auttaa meitä löytämään oikean polun, mutta se ei kuitenkaan pysty täydellisesti kertomaan meille kuinka tätä polkua tulee kulkea. Tämän takia meillä tulisi olla profeettoja, jotka voivat opettaa meille oikean tavan saavuttaa ikuinen onnellisuus.

Keino hengelliseen kasvuun

Jos pohdiskelemme profeettojen opetuksia, taivaallisia uskontoja tai niitä opetuksia, jotka eivät perustu profeettojen viestiin niin huomaamme, että kaikilla näillä on suunnitelma ihmisen ruumiillista ja hengellistä kasvua varten.

Paastoaminen on osa juuri tämänkaltaista suunnitelmaa. Islamissa paastoaminen on rukouksen jälkeen muslimin tärkein velvollisuus. Joka vuosi yksi kuukausi on omistettu paastoamiselle. Tällä kuukaudella on kaksi päämäärää: ruumiin puhdistaminen, terveyden edistäminen ja ruumiin vanhojen ruokavarastojen

tyhjentäminen eli ruumiin täyskatsastus. Paaston toinen päämäärä on hengen puhdistaminen sekä käytöksen parantaminen ja korjaaminen.

Tämä ei tarkoita, että vuoden muina aikoina omaan hengelliseen ja ruumiilliseen hyvinvointiin ei tulisi kiinnittää huomiota, vaan että paaston aikana näihin kahteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Paasto edistää fyysistä hyvinvointia. Ruoasta ja juomasta pidättäytyminen päiväsaikaan puhdistaa ruumiin ja käynnistää sen uudestaan.

Hengellinen hyvinvointi on kuitenkin paaston tärkein päämäärä. Paaston aikana meidän tulisi pohtia omaa hengellisyyttämme, lisätä Jumalan muistamista, rukoulua ja Koranin lukemista. Elämän tarkoituksen ja päämäärän pohtiminen on yksi paastonajan tärkeimmistä tehtävistä. Paastoavan tulee myös tarkastella omaa käytöstään, sillä paasto saattaa mitätöityä, jos paastoava valehtelee, loukkaa, ahdistelee tai kiusaa muita.

Vanhempien kunnioittamiseen, muiden oikeuksien huomioimiseen

ja köyhien auttamiseen tulee myös kiinnittää erityistä huomiota paaston aikana. Paastoavan on myös hyvä vierailla edesmenneiden haudoilla ja muistaa heitä rukouksissaan.

Ramadanin paastokuukausi on niin tärkeä, että Jumala on nimennyt sen omaksi kuukaudekseen. Jopa tilastollisesti on havaittu, että tämä kuukausi tuo islamilaisiin yhteiskuntiin rauhallisuutta ja vähentää rikoksia ja ristiriihoja.

Paastoamisen tulisi olla ihmisen luontaisen kykenevyyden rajojen puitteissa. Tämän takia sairaiden tai muuten kärsivien ihmisten ei tule paastota. Esimerkiksi nuoret voivat halutessaan paastota vain joitakin tunteja päivässä ja täten valmistaa itsensä tulevia paastoja varten. Kuitenkin terveiden ja täysikasvuisten ihmisten tulee paastota.

Paastoaminen Suomessa

Täällä Suomessa, jossa kesäisin päivien venyy yli kahteenkymmeneen tuntiin, ei muslimien tule paastota näin pitkiä päiviä, sillä tämänkaltaisen paasto vahingoittaa ruumista ja on paaston päämäärän vastaista.

Tämän ongelman ratkaisemiseksi ovat uskonoppineet ehdottaneet erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja. Eräs tapa on asettaa päivän pituudeksi vastaavat kellonajat kuin niillä paikakunnilla missä islam syntyi. Lähi-idässä on päivän enimmäispituus kuusitoista tuntia. Me voimme Suomessa paastota myös tämän mukaisesti. Käytännössä tämä toimii niin, että katsomme keskipäivän ajankohdan Suomen kalenterista, jonka jälkeen laskemme aamunkoiton olevan kahdeksan tuntia ennen tätä ja auringonlaskun kahdeksan tuntia tämän jälkeen. Eli paasto alkaa noin aamuviideltä ja loppuu noin varttia yli yhdeksän.

Pyydämme Jumalan armon siunaavan Suomen ja sen asukkaat ja sallivan meille mahdollisuuden paastota tulevan Ramadanin.

Hassan Fathollahpoor

Somaya

Iranin 70 miljoonasta kansalaisesta yli 50 % on alle 25 vuotiaita. Tämä asettaa maan opetusjärjestelmälle suunnattomat haasteet. Kilpailu on rankkaa etenkin yliopistojen opintopaikoista, joihin valitaan opiskelijat kansallisen sisäänpääsykokeen konkurin kautta. Laiskojen ja lahjattomien on turha uneksia yliopisto-opinnoista, vaikka maassa onkin 80 valtion ylläpitämää yliopistoa, 28 lääketieteellistä yliopistoa sekä huomattava määrä tutkimuslaitoksia. Sen lisäksi maassa on 25 yksityistä yliopistoa, joista esimerkiksi Islamilainen Azad -yliopistolla on laitoksia eri puolella maata.

Somaya Arianfar, 29, opiskeli tietotekniikkaa Amir Kabir -yliopistossa Iranissa. Maisterin tutkinnon suoritettuaan hän sai Mundas-stipendin suorittaakseen jatko-opintoja Norjassa. Opiskeltuaan siellä vuoden hän siirtyi Aalto Yliopistoon Espoon Otaniemeen vuonna 2007, jossa valmistelee parhaillaan tohtorin väitöskirjaansa verkkoteknologiasta.

Nokia oli tullut tutuksi Somayalle jo aiemmin hänen opiskellessaan mobiiliteknologiaa – juuri muuta hän ei Suomesta tiennytkään. Hänellä on ollut oiva tilaisuus verrata kahta erilaista kulttuuria. Suomessa Somaya arvostaa vapautta ja kunnioitusta, joista vähemmistöt täällä nauttivat. Hänellä on positiivisia kokemuksia työelämästä Suomessa miesten hallitsemalla alalla ja työyhteisönsä ainoana naisena. Muslimina oleminen on ollut helppoa, sillä työkaverit olivat jo etukäteen ottaneet selvää mahdollisista kulttuurieroista. Hän arvostaa esimerkiksi sitä, kuinka hänelle annettiin koko konttorin isoin ja paras huone. Myöhemmin hänelle selvisi, että huone oli kuulunut esimiehelle, joka oli muuttanut toiseen huoneeseen, jotta Somaya ei tuntisi itseään kiusaantuneeksi.

– Olin yllätynyt siitä, kuinka kollegat arvostavat uutta työntekijää ja antavat hänelle aikaa sopeutua ja oppia. Alussa en uskaltanut kysellä,

mutta esimieheni aina kehotti kysymään ja korosti sen olevan osa kehittymistä. Myös Iranissa tämä ala on miesvoittoista, mikä aiheuttaa naisille melkoisia suorituspaineita. Joidenkin miesten on joskus siellä vaikea hyväksyä osaavia naisia, vaikka lainsäädännöllisesti olemmekin samalla viivalla.

Tänä päivänä iranilaisten yliopistojen opiskelijoista jopa 62 % on naisia. Kaikkien naisten motivaationa ei kuitenkaan ole uraputkeen pääseminen. Monille akateemisesta tutkinnostas on tullut keino parantaa asemaansa avioliittomarkkinoilla. Loppututkiminto taskussa takaa paremman kilpailuaseman paremman aviomiehen löytämiseksi.

– Suomessa elämä on paljon rauhallisempaan ja stressittömämpää kuin Iranissa. Iranissa elämä on hektistä ja kilpailu kovaa, joten yhteydet ulkomailmaan katkeavat helposti kaiken kiireen keskellä, Somaya mietiskelee.

Somaya on kiitollinen saamastaan apurahasta ja iloitsee opinnoistaan. Hän haaveilee työstä, jossa voisi hyödyntää kokemustaan ja Suomen tuntemustaan.

Paula Kemell

Ramadan ja koulu

Pyhä Ramadan-kuu on al-kamassa. Ramadan-kuu on hijra-kalenterin yhdeksäs kuukausi, joka kestää joko 29 tai 30 päivää. Tämä paastokuukausi päättyy 14 al-fitr-juhlaan.

Monet vanhemmat pohtivat Suomen valoisin kesän pitkiä paastopäiviä ja ehkä oman lapsensa ensimmäistä paastoa kouluaikaan. Koulujen suhtautuminen paastoamiseen vaihtelee riippuen koululaisen iästä ja vuosiluokasta. Alaluokilla opettajan suhtautuminen voi olla negatiivistakin, kun kyseessä on pieni lapsi. Useimmiten negatiivisen suhtautumisen takana on tietä-

mättömyys islamilaisista tavoista tai väärinkäsitykset. Vanhempien tulee luonnollisesti tarkkailla pienen koululaisen vointia paaston aikana. Kenenkään ei pidä paastota terveyden ja hyvinvoinnin kustannuksella.

Paastosta tulisi kertoa opettajalle

Koulumaailmassa tapahtuvat väärinkäsitykset Ramadanista voivat johtua oppilaasta tai oppilaan vanhemmista. Yläluokkalaisten opettajana näkee joskus muslimiinuorten käyttävän Ramadania eutoikeuksien saamiseksi. Nuori voi liikuntatunnilla kieltäytyä raskaasta urheilusta käyttämällä Ramadanin viettoa verukkeena, mutta hetkeä myöhemmin liikunnan opettaja voi löytää samaisen oppilaan ruokalasta syömästä. Joskus voi käydä niin, että oppilas joutuu keskeyttämään paastonsa esimerkiksi sairastumisen vuoksi tai kun kuukautiset alkavat kesken päivää.

Vaikka nämä paastoa koskevat säännöt ovat meille muslimille itsestään selvyyksiä, voi olla hyvä selittää koulussa, milloin paastotaan ja kenen ei tarvitse paastota. Väärinkäsitykset voivat johtua myös oppilaan antamasta väärästä tiedosta. Esimerkiksi koepäiviä voidaan yrittää siirtää Ramadanin vuoksi. Opettajalle tällaiset vaatimukset ovat hankalia, koska yläasteilla kurssit ovat yleensä vain määrityissä jaksoissa. Jos ramadan osuu opetuksen kannalta hankalasti juuri jaksojen vaihtumisen aikaan, poissaolot kokeissa tuovat opettajalle lisätyötä. Opettajan tulee myös taata oppilaiden yhdenvertainen kohtelu: muillakin oppilailla tulisi olla mahdollisuus kokeiden siirtämiseen. Tämän vuoksi opettajat eivät yleisesti suostu siirtoihin.

Väärinkäsitykset Ramadanista voivat johtua myös vanhemmista, jos yhteydenpito koulun kanssa ei ole riittävää joko puutteellisen kielitaidon tai vanhempien ennakkokäsitys-

ten takia. Moni opettaja tarvitsee aikaa paaston merkityksen käsittelyyn. Koulumaailmassa paasto näyttäytyy hyvin fyysisenä: oppilas on iltapäivällä väsynyt, hän ei osallistu raskaaseen urheiluun tai hän ei osallistu ruokailuun. Paaston henkinen puoli jää opettajalle selittämättä. Vanhempien on hyvä kertoa, että meille muslimeille Ramadan-kuu on parasta aikaa hengellisyydelle, hyväntekeväisyydelle ja hyvälle teolle. Paasto on Allahin tahdolle alistumista ja itsensä kanssa kilvoittelua. Tähän tulisi oppilaalle suoda mahdollisuus myös koulupäivän aikana, eikä se ole ristiriidassa koulun arvojen kanssa.

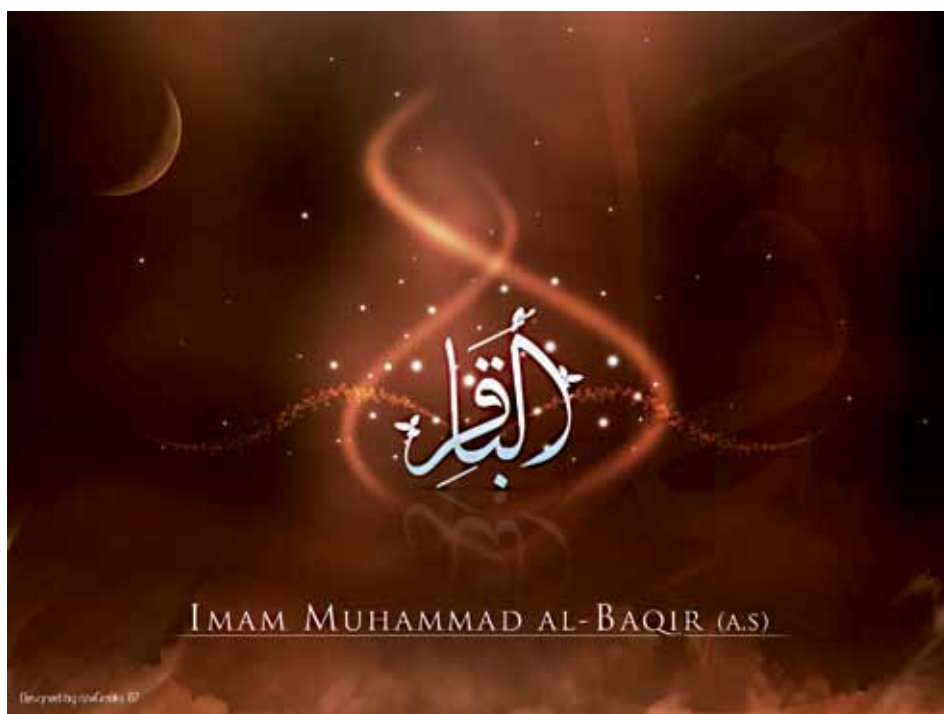
Kesäloman venyttäminen

Ramadanin siirtyminen kohti kesää on aiheuttanut kouluhin uuden ilmiön koulujen alkaessa elokuussa. Monet oppilaat eivät ilmesty kouluun lainkaan Ramadan-kuun aikana. Vanhempien tulisi miettiä, miten Ramadania voisi viettää niin, ettei se hankaloita lasten opiskelua. Kun Ramadan seuraavien vuosien aikana sattuu koululaisten kesälomien ajalle, tämä ei ole ongelma, mutta on ajankohtaista taas, kun Ramadan osuu kevätlukukaudelle. Jos poissaoloa ei voida välttää, tulisi siitä ainakin ilmoittaa koulun rehtorille. Näin opettaja voi valmistautua, siihen että oppilas on tulossa takaisin opetusryhmään.

Pääkaupunkiseudulla islamin opettajat ilmoittavat kouluille paaston päätösjuhlan päivämäärät. Luokanopettajalle tai -valvojalle on hyvä kuitenkin laittaa viestiä, kun lidjuhlan päivämäärä varmistuu. Omien perinteiden siirtyminen sukupuolelta toiselle on tärkeää ja uskonnollisen juhlan takia saa olla poissa koulusta. Poissaolojen määrää kannattaa kuitenkin miettiä, eli vietetäänkö lidiä päivä, kolme päivää tai kenties viikko.

Suaad Onniselkä

Matematiikan ja fysiikan lehtori

Vieraanvaraisuudesta

Imaami Muhammad Baqirin (rh) vieraanvaraisuus

Islamissa vieraanvaraisuus on arvostettu hyve ja luonteenpiirre. Muslimit ovatkin tunnettuja hyvin vieraanvaraisia ja aterian jakamista vähäisistäkin ruokavaroista pidetään itsestään selvyytenä. Etenkin paaston aikana muslimit tarjoavat ruokaa muille paastoaville.

Faiz Ibne Mazhar kertoo: Eräänä päivänä menin imaami Muhammad Baqirin luokse ja löysin hänet murheellisena. Kysyin syytä, ja hän vastasi: "Eilisiltana luokseni saapui eräs matkustaja Syyriasta ja lähtiessään hän lupasi, että hän palaisi pian kunnes olisi tavannut ensin sukulaisensa. Pysyin hereillä koko yön odottaen häntä aamuun ja iltapäivään asti, mutta hän ei saapunut. Häntä odottaessani en ole syönyt suupalasta. Oi Faiz! Mene ja etsi hänet."

Joten lähdin etsimään häntä kuitenkin löytämättä. Olin jo palaamassa imaamin luokse alakuloisena, kunnes näin etsimäni miehen kävelymässä tiellä.

Tartuin häntä kädestä ja sanoin: "Oi mies, olet hyvin huolimaton. Imaami Muhammad Baqir ei ole syönyt kahtena ruoka-aikana, sillä hän on odotellut sinua."

Mies oli häpeissään ja sanoi: "Sukulaiseni pyysi minua jäämään yöksi. En tiennyt, että imaami on niin vieraanvarainen. Nyt menen ja pyydän anteeksi virhettäni."

Syyrialainen tuli kanssani imaamin luokse. Heti nähtyään vieraan, imaami tuli hyvin iloiseksi ja halasi tätä ja kysyi tämän hyvinvointia. Mies vastasi ja pyysi anteeksiantoa virheelleen.

Imaami sanoi: "Jos haluat mielihyvääni, ruokaile kanssani nyt."

Mies suostui ja imaami söi hänen kanssaan, kun häneltä oli jäänyt jo kaksi aterialla väliin.

Kääntänyt: **K. Nousiainen**

Islam Länsi-Afrik

Kun lämmin ja tumma ilta laskee Länsi-Afrikkaan Ghanaan illalla noin kuuden kieppeillä, ulkona käy kiihkeä kuhina. Ghanan muslimiväestö kiirehtii moskeijoihin iltarukoukseen ja iftarille eli Ramadhan-kuuna iltaisin nautittavan aterian ääreen. Keskimäärin 10 – 12 tuntia kestänyt päivän paasto päättyy taas yhteiseen rukoukseen ja kiitokseen sekä lahjoittajien tarjotun ruuan nauttimiseen. Moskeijan jälkeen kokoonnutaan ehkä vielä koteihin vierailuille tai vieraita vastaanottamaan.

Tahir Issaka, Suomeen 90-luvulla tullut ghanalainen kertoo, että ghanalaiset ovat tietysti tottuneet kuumaan ilmastoon. Siksi päiväsajan 30 asteeseen nousevat lämpötilat ja yölläkin aina parissakymmenessä asteessa pysyvä lämpö eivät haittaa paastoamista. Rannikolla, Guinean Lahdella - kuten Ghanan etelässä sijaitsevalla kuuluisalla Kultarannikolla - sadekausia on

kaksi, sisämaassa vain yksi, mutta silloinkin lämpötilojen keskiarvot eivät laske kovinkaan paljon. Paastoaikana työssäkäyvät muslimit tekevät normaalia työpäivää – ilman helpotuksia työajoissa, joka on käytäntönä joisakin muslimaissa Ramadan-kuussa.

Melkein kolmanneksen Suomen pinta-alaa pienemmän väkirikkaan Ghanan yli 24 miljoonaisesta väestöstä noin kuutisenkymmentä prosenttia on kristittyjä ja viidennes muslimia. Ghanalainen islamin oppinut

Abdul Salam Abdul Hamid Bancy, opiskeli islamia Qomin yliopistokaupungissa Iranissa ja alkoi kotimaahansa palattuaan antaa opetusta ja luentoja islamista iltaisin valitsemalleen joukolle uskovia. Tahir oli näiden ensimmäisten opiskelijoiden joukossa 1980-luvun puolivälissä.

Tahir korostaa, että shiia -ja sunnimuslimien tai muslimien ja kristittyjen välillä ei Ghanassa ole perinteisesti ollut eikä ole nykyäänkään minkäänlaista vastakkainasettelua tai

assa

jännitettä. Hänen mukaansa ghanalaiset ovat aina olleet erittäin suvaitsevaisia ja tottuneita eri kulttuureihin, uskontoihin ja kansallisuuksiin. Tahir kertoo, että Ramadan-kuussa hyväntekijöiden tarjoamien herkkupöytien ääreen moskeijoilla ja kaduilla kokoontuvat muslimien rinnalla kristityt ja muut ghanalaiset sulassa sovussa.

Ghanalla onkin hyvin pitkät perinteet kulttuurien monimuotoisuudessa: Kulttuurisesti ja maantieteellisesti

TAHIR ISSAKA OLI
GHANAN ENSIMMÄISIÄ
SHIIAMUSLIMEJA.

Ghana kuuluu Länsi-Afrikkaan ja on Norsunluurannikon ja Burkina Fason naapurivaltio. Ghanan kuningaskunta oli olemassa jo keskiajalla ja nykyisen valtion enemmistö edustaa jotain viidestä suurimmasta heimosta. Ghanan valtio tukee yhdeksää eri kieltä, mutta puhuttuja kieliä on Ghanassa tunnistettu yli 70! Yhdistävä virallinen kieli on englanti. Heimokulttuurit ja -tavat elävät nykyäänkin vahvoina uskontojen rinnalla. Ghanalaiset ovat aikojen saatossa tottuneet aina 1400-luvulta lähtien ulkomaalaisten - portugalilaisten lisäksi muun muassa hollantilaisten, tanskalaisten, ruotsalaisten, saksalaisten ja tietysti brittien - läsnäoloon

maassa. Ghanan luonnonvaroista kulta kiinnostaa kansainvälisiä toimijoita edelleen. Itsenäisyyden Ghana saavutti 1957. Nykyään myös turismi pitää huolen ghanalaisen katukuvan kirjavuudesta ja Ghanan suurimmat kaupungit ja turistikohteet alkavat olla tuttuja myös yhä useammille suomalaisille.

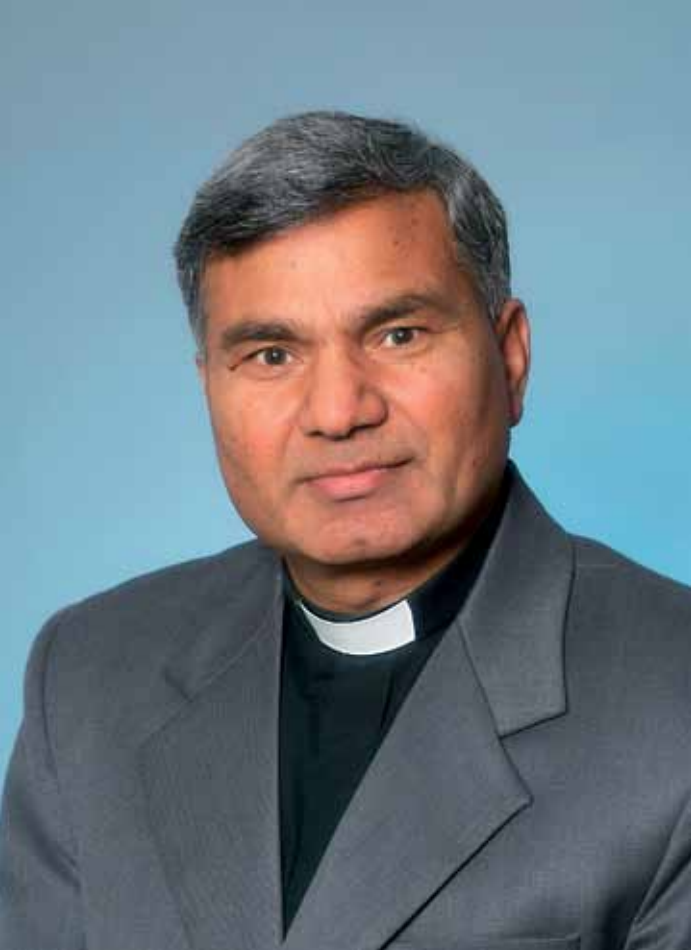
Kirsi Kokoi

GHANA

PÄHKINÄNKUORESSA:

- Virallinen nimi: Ghanan tasavalta
- Pääkaupunki: Accra
- Muita kaupunkeja: Kumasi, Obuasi, Tamale ja Tema
- Pinta-ala: n. 240.000 km² (vrt. Suomen 330.000 km²)
- Väkiluku: n. 24 miljoonaa
- Virallinen kieli: englanti
- Uskonnot: kristinusko (luterilaiset, herätysliikkeet, katoliset) n. 60 %, Islam n. 20 %
- Valuutta: Ghanan cedi GHC

Hollolan pa

Salamat Masih, 63, on kerryttänyt elämänsäkokemustaan Lahden liepeillä sijaitsevassa rauhallisessa Hollolan maalaiskunnassa. Häntä ei ole tuonut tänne lähetystyö, vaan nuoruuden rakkaus ja elämänkumppani Pirkko.

Myös synnyinmaassaan Salamat kuului vähemmistöön, sillä hän on viidennen polven kristitty muslimienemmistössä Pakistanissa. Hän eli nuoruutensa Lahoressa, jossa hän valmistui valtiotieteiden maisteriksi vuonna 1970. Siellä hän tapasi myös tulevan aviopuolisonsa Pirkon, joka oli töissä Suomen Lähetysseuralla. Avioliiton myötä Salamat tuli Suomeen ja aloitti opinnot Helsingin Yliopistossa, josta hän valmistui teologian maisteriksi ja uskonnon opettajaksi vuonna 1983. Siitä lähtien hän on toiminut papin tehtävissä Lappeenrannassa ja vuodesta 1987 Hollolassa.

Salamat ehti tehdä monenlaista työtä ennen kuin siirtyi Hollolan seurakuntaan kappalaiseksi. Hän toimi muun muassa uskonnonopettajana ja nuorisopappina.

Hän on viihtynyt Hollolassa hyvin. Seurakuntalaiset tuntevat hänet rauhallisena ja vakavana pappina, jonka

puoleen on helppo kääntyä. Salamat arvostaa Suomessa vallitsevaa tasa-arvoa ja vapautta ja sen tuomaa turvallisuutta. Hän näkee suomalaiset ahkerina ja rehellisinä ja pitää näitä ominaisuuksia maamme kehityksen pilareina.

Muutosten vaikutus

Salamat muutti Suomeen vuonna 1974 ja on nähnyt maamme kehityksen YYA:n ajoista Euroopan Unionin jäseneksi ja monikulttuurilliseksi, globaalin talouden valtioksi.

– Muutosten keskellä kirkolla on kuitenkin sama tehtävä ja velvollisuus julistaa hyvää sanomaa ja ihmisen tarvetta Jumalan armoon. Monien uskontojen yhteinen Kultainen sääntö pätee Salamatin mielestä myös tänä päivänä, ja sen tärkeys painottuu entisestään monikulttuurisuuden ja vapauden tuoman vastuun myötä. Erilaisten ja erilailla ajattelevien ihmisten kanssa toimeen tulemiseen auttaa Raamatun kultainen sääntö:

”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille” (Matt. 7: 12).

Kultainen sääntö esiintyy monissa muissa uskonnoissakin eri sanamuodoissa. Salamat näkee tarvetta vuoropuheluun eri uskontojen välillä, mutta ei heti teologiasta. Vuoropuhelussa kannattaa lähteä liikkeelle vaikka säästä, sisusta, saunasta ja siinäpästä.

– Suomessa uskontojen välinen vuoropuhelu on suhteellisen uutta, mutta maailmalla sitä käytiin jo 1960-luvulla esimerkiksi Kirkon Maailman Neuvoston kautta, Salamat muistelee.

Salamat näkee tarvetta erityisesti ruohonjuuritason vuoropuheluun.

– Rakentava vuoropuhelu saadaan aikaan, kun ihmiset ovat aidosti kiinnostuneita toisistaan ja toisten ajatuksista. Lähtökohtana meidän tulisi nähdä jokainen ihminen Jumalan luomana. Jumala rakastaa kaikkia ja vaikka Hän vihaakin syntiä, Hän rakastaa syntisiäkin, Salamat kertoo ja jatkaa, yhteinen ateria on hyvä esimerkki konkreettisesta yhdessäolosta ja jakamisesta.

pakistanilainen pappi

Luottamuksen osoitus

Salamat on sopeutunut hyvin Suomeen. Onko se sitten verenperinnön vai kotoutumisen ansiota, mutta si-sukkuutta hänestä ainakin löytyy. Siitä kielivät moitteeton suomen kieli ja osallistuminen Finlandia-hiihtoon jo 19:ttä kertaa, vaikka sukset tulivatkin tutuiksi ensi kertaa vasta Suomeen tulon jälkeen. Sinnikkyydestä kertoo myös osallistuminen 17:ään täysmaratonmatkaa 50-vuotispäivän jälkeen.

Salamat on istunut Hollolan kunnanvaltuustossa vuodesta 2008, ja tämä kertoo hänen nauttimastaan luottamuksesta kuntalaisten keskuudessa. Hollolassa ei ole montakaan ulkomaalaista äänioikeutettua. Hän on istunut myös Suomen Lähetysseuran hallituksessa.

Rakentavaa vuorovaikutusta

Salamatin mielestä sopeutuminen vie aikaa puolin ja toisin. Rakentavaan vuorovaikutukseen tarvitaan aloitteellisuutta sekä valtaväestöltä että maahanmuuttajilta.

– Ulkomaalaiset ja monikulttuurillisuus ovat suomalaisille uusi ilmiö, joten ei ole ihme että niihin reagoidaan, Salamat pohtii. Uuden oppiminen on aina vaikeaa, ja yhtä äkkiä maahan on tullut niin monta uutta kieltä ja kulttuuria. Toisaalta tietokoneiden, satelliittiohjelmien ja kännyköiden myötä maahanmuuttajalla yhteydenpito omaan maahan ja kulttuuriin on helppoa. Näin ollen

”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille”

vaikka monet asuvatkin Suomessa, he elävät mielessään lähtö maassaan ja kulttuurissaan.

– Sopeutuminen vaatii työtä, työtä ja työtä. Ensimmäinen ja tärkein asia on kielen opiskelu. Kieli on avain kulttuuriin ja ihmisiin. Toiseksi on tärkeää, että tutustutaan uuden kotimaan arvoihin ja yhdessä rakennetaan parempaa maailmaa, Salamat neuvoo.

Paula Kemell

Yhdenvertainen

Tehokas syrjinnän vastainen lainsäädäntö on jokaisen yhteiskunnan perusta syrjinnän, rasismien ja muukalaisvihan torjumiseksi.

Niin itsestään selvältä kuin tasavertainen kohtelu ja ihmisoikeudet kuulostavatkin, niitä rikotaan jatkuvasti sekä maailmalla että täällä meillä.

Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun on vahvasti juurtunut nykyaikaiseen demokraattiseen oikeusjärjestelmään. Suomessa niin kuin monissa muissakin itseään oikeusvaltiona pitävissä maissa tämä on otettu huomioon lainsäädännössä. Meillä näitä oikeuksia säätelevät perustuslain ohella esimerkiksi

Yhdenvertaisuuslaki (21/2004), Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986), Rikoslaki (39/1889), Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992), Työsopimuslaki (55/2001), Valtion virkamieslaki (750/1994), Perusopetuslaki (628/1998), Kotouttamislaki (493/1999), Ulkomaalaislaki (301/2004) samoin kuin myös erilaiset ihmisoikeussopimukset.

Kansalaisen perusoikeuksiin kuuluu jokaiselle ulottuvan nettiyhteyden mahdollisuuden lisäksi myös muun muassa äänioikeus, uskonnonvapaus, mielipide-, kokoontumis- ja sananvapaus, kirjesalaisuus, lasten oikeudet sekä oikeus tasa-arvoiseen oppimisympäristöön.

Syrjintä on siis laissa kielletty ja teoriassa kaikilla Suomessa oleskelevilla on perusoikeutena yhdenvertai-

nen kohtelu ja perustuslailla turvatut perusoikeudet. Näin ollen ketään ei saisi syrjiä sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Tehokas syrjinnän vastainen lainsäädäntö on jokaisen yhteiskunnan perusta syrjinnän, rasismien ja muukalaisvihan torjumiseksi. Lainsäädäntö on myös merkittävin keino edistää tasa-arvoa sekä ehkäistä sosiaalista ja taloudellista syrjintää.

Mitä syrjintä on?

Syrjintä on sitä, että ihmistä kohdellaan taustansa takia huonommin

nen kohtelu

Syrjintä perustuu usein ennakkoluuloihin, stereotyyppisiin asenteisiin ja mielikuviin

kuin toista ihmistä samassa tilanteessa. Etninen syrjintä on ihmisten eriarvoista kohtelua sillä perusteella, että he kuuluvat tiettyyn etniseen tai kansalliseen ryhmään tai koska heillä on tietty ihonväri. Myös halventava

puhe tai vihamieliset uhkaukset luetaan syrjinnäksi. Lain mukaan syrjintä on rikos.

Syrjintä kielletään useimmissa yleisissä ihmisoikeussopimuksissa kuten Euroopan ihmisoikeussopimuksen 14:ssä artiklassa. Koska ihmisoikeudet kuuluvat kaikille, niitä myös loukataan aina, jos yhtä ihmistä tai ihmisryhmää kohdellaan ilman hyväksyttävää perustetta eri tavoin kuin toisia samassa asemassa olevia. Syrjintää ei kuitenkaan ole kaikki erilainen kohtelu, vaan ainoastaan sellainen, joka kohdistuu samassa asemassa oleviin ilman hyväksyttävää tarkoitusta. Samassa asemassa olevia ovat esimerkiksi työnhakijat tai asevelvolliset. Ryhmän sisällä tehdylle erottelulle

tulee sitten olla hyväksyttävä perustelu. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen mukaan on perusteltua vaatia suomen kielen taitoa peruskoulun opettajalta mutta ei siivoojalta.

Syrjintä perustuu usein ennakkoluuloihin, stereotyyppisiin asenteisiin ja mielikuviin kyseisestä ryhmästä. Syrjivä kohtelu voi johtua myös tietämättömyydestä tai ajattelemattomuudesta. Syrjintä on poissulkemista, ja siihen liittyy viesti syrjityn erilaisuudesta ja huonompiarvoisuudesta. Syrjintä voi olla myös rakenteellista, jolloin esimerkiksi sopimuksiin, laisäädäntöön tai palveluihin sisältyy sellaisia tekijöitä, jotka asettavat jonkin ryhmän muita huonompaan asemaan.

Valitettavasti syrjinnän kohteeksi joutuvat yleensä heikoimmassa asemassa olevat henkilöt ja se kohdistuu ominaisuuksiin, joihin henkilö ei voi itse vaikuttaa ja ominaisuuksiin jotka ovat hänen identiteettinsä kannalta olennaisen tärkeitä, kuten etniseen tai rodulliseen alkuperään, sukupuoleen, ikään tai vammaisuuteen. Syrjinnän seuraukset ovat kuitenkin vakavia, sillä sen on todettu olevan yhteydessä esimerkiksi vieraantumiseen, syrjäytymiseen, radikalisoitumiseen ja psyykkiseen pahoinvointiin. Voidaan sanoa, että kansallisten, etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjen suojelu on myös kansallinen ja kansainvälinen turvallisuuskysymys.

Mihin vähemmistöön sinä kuulut?

Identiteettimme muodostuu kuulumisesta tiettyyn yhteisölliseen ryhmään kuten perheeseen, heimoon, uskontokuntaan tai etniseen vähemmistöön. Olemme kirjavia kansaa täynnä vähemmistöjä ja jokainen meistä kuuluu johonkin niistä. Miehet ovat määrällisessä vähemmistössä sukupuolensa perusteella, ja naiset ovat vähemmistönä johtotehtävissä. Suomenruotsalaiset, tataarit, somalit, ortodoksit ja romanit muodostavat kielellisiä, uskonnollisia ja etnisiä vähemmistöjä. Länsimaiseen demokratiaan ja monimuotoiseen kulttuuriin kuuluu vuoropuhelu eri-

laisten ihmisten ja heidän arvojensa välillä.

Historian kirjoista voidaan lukea, kuinka muuttoliike on koskettanut myös Suomea. Tällä hetkellä ulkomailla asuu arvion mukaan 1,3 miljoonaa ulkosuomalaista. Suomalainen siirtolaisuus on ollut vilkasta ja aina 1980-luvulle asti lähes joka vuosi Suomesta muutti enemmän ihmisiä ulkomaille kuin ulkomailta Suomeen. Maahanmuutto Suomeen on lisääntynyt viime vuosikymmeninä, mutta silti Suomeen suuntautuu yhä yksi Euroopan pienemmistä maahanmuuttovirroista. Monikulttuurisuus on väistämätön seuraus maailman kansainvälistymisestä.

Maahanmuuttajilla on paljon yhteisiä etuja ja ongelmia ja he muodostavat selvän vähemmistön. He eivät kuitenkaan ole järjestäytyneet esimerkiksi perustamalla yhteisen etujärjestön tai maahanmuuttajapuolueen, vaikka rasismi kosket-

taakin tavalla tai toisella liki kaikkia maahanmuuttajia ja vaikka he kaikki hyötyisivät esimerkiksi toimivasta kotouttamispolitiikasta ja suomen kielten kurseista.

Syrjivät asenteet vaativat valtioilta aktiivisia toimia niin kansainvälisellä, alueellisella kuin kansallisellakin tasolla. Ihmisoikeus- ja suvaitsevaisuuskasvatus sekä viranomaiskoulutus ovat keinoja taistella rasismia ja syrjintää vastaan.

Suomen kannalta ehkä tärkein vähemmistöjen oikeuksia koskeva sopimusmääräys sisältyy YK:n yleissopimukseen kansalaisoikeuksista ja poliittisista oikeuksista. Yleissopimuksen 27. artiklan mukaan vähemmistöihin kuuluvilta yksilöiltä ei saa kieltää oikeutta käyttää omaa kieltään, harjoittaa omaa uskontoaan tai nauttia omasta kulttuuristaan.

Paula Kemell

Syrjintää ovat esimerkiksi

- Häirintä ja kiusaaminen
- Yksityisyyden ja fyysisen koskemattomuuden loukkaaminen – esimerkiksi fyysinen lähentely tai henkilökoh- taisten sähköpostien urkkiminen
- Syrjittyyn liitetään puutteita tai stereotypioita – esimerkiksi naisia voidaan pitää heikosti sitoutuvina työntekijöinä, etnisiä vähemmistöjä taidoiltaan puutteellisi- na, vammaisia heikkolahjaisina, ay-aktiiveja hankalina tai iäkkäitä työntekijöitä kaavoihin kangistuneina
- Poissulkeminen – syrjitty eristetään työyhteisöstä
- Normittaminen – valtaväestön kulttuuri, elämäntapa tai käytös asetetaan normiksi, josta poikkeavat joutuvat huonompaan asemaan
- Muu epäoikeudenmukainen kohtelu – esimerkiksi eri säännöt eri ryhmille tai sääntöjen erilainen soveltaminen eri henkilöille

Suomen

Suomessa on kaksi suurta kirkkokuntaa. Nämä ovat evankelis-luterilainen kirkko, johon suurin osa suomalaisista kuuluu sekä ortodoksinen kirkko. Suomessa on Konstantinopolin Ekumeeniseen Patriarkan alaisuudessa.

Tämän lisäksi meiltä löytyykin useita vähemmistöuskontoja. Vähemmistöuskontona voidaan pitää uskontoja, jotka ovat saaneet Suomessa uskonnon statuksen, mutta kuitenkin jäävät huomattavasti pienimmiksi kannattajamääriltään verratuna kahteen suur-kirkkokuntaan. Vähemmistöuskonnoilla ei myöskään ole erityislakia Suomen lainsäädännössä kuten evankelisluterilaisella kirkolla ja ortodoksikirkolla.

Suomessa rekisteröityjä vähemmistöuskontoja ovat esimerkiksi buddhalaisuus, mormonit, juutalaisuus ja islam. Islam on Suomen toiseksi suurin uskonto heti kristinuskon jälkeen. Jokaisella näistä uskonnoista on yhteistä keskenään jollain tavalla. Joko niissä pidetään huoli ihmisistä tai muistutetaan siitä, mitä on tullut aikaisemmin tai varoittaa ihmiskuntaa.

Buddhalaisuus

Buddhalaisuus on rantautunut Suomeen 1980-luvulla vietnamilaisten pakolaisten mukana. Buddhalaisen esikuvana toimii intialainen prinsipi Siddhartha Gautaman, josta tuli myöhemmin buddha eli valaistunut. Gautama myös asetti buddhalaisuudelle rajat ja normit, kuinka hänen seuraajiensa tulisi toimia ja miten he voisivat valaistua. Buddhalaisuuden tärkeimpiä oppeja on oppi neljästä jalosta totuudesta. Nämä totuudet liittyvät suurelta osalta kärsimykseen. Yksi totuuksien syystä liittyy tietämättömyyteen. Näin ollen Buddha

vähemmistöuskonnot

opetti seuraajilleen, että heidän tulee opiskella ja ottaa selvää asioista – aivan kuten islamissa on hadith eli perimätieto, joka kertoo Profeetta Muhammedin (rhhp) sanoneen: 'Opiskelkaa kehdosta hautaan.'

Buddha myös kertoi kannattajilleen, että kärsimyksen loppuun johtaa jalo kahdeksanosainen polku, jossa kehoitetaan puhumaan totta ja olemaan vahingoittamatta eläviä olentoja ja olemaan hyväntahtoinen ja luopumaan omastaan.

Buddhalaiset uskovat jälleensyntymään, mikä päättyy täydelliseen valaistumiseen.

kultalevyjä, joissa oli reformoidulla egyptin kielellä kirjoitusta, jonka Jumala käänsi hänelle englanniksi. Levyjä eivät saaneet nähdä muut kuin Jumalan osoittamat todistajat.

Smithin kuoltua liikkeen sisällä tuli erimielisyyttä siitä, kenen tulisi olla johtaja perustajan kuoltua. Nykyään liikkeen alkuperäisestä kokoonpanosta voidaankin tehdä karkea jako kahteen ryhmittymään. Nämä ovat Kalliovuorten pyhät ja Preeria-alueiden pyhät. Suomessa toimii Kalliovuorten pyhät -liike, jonka johtajaksi nousi Smithin jälkeen Brigham Young.

Young vei liikkeen Kalliovuorille nykyiseen Utahiin ja tänä päivänä liike tunnetaan nimellä Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko.

Mormonit pitävät uskonnollisia hartaustilaisuuksia temppeleissä, jotka eivät ole enää avoinna yleisölle, sen jälkeen kun ne on vihdistetty käyttötarkoitukseensa.

Temppeleissä perheellä on tärkeä osa ja siellä solmitaan iankaikkinen avioliitto, joka on voimassa kuolemankin jälkeen. Mormonit maksavat temppelille kymmenyksen tuloistaan. Kuukausittaisesta paastopäivän aterista kertyvä säästö annetaan vähäosaisille ja köyhille.

Mormonit pitävät Jeesusta Jumalan poikana ja koko ihmiskunnan lunastajana. Mormonit myös sanovat, että ristiinnaulitsemisen ja ylösnousemuksen jälkeen Jeesus vieraili Amerikassa.

Mormonit kieltävät seuraajiltaan teen, kahvin, alkoholin ja tupakoinnin. Mormoneita kehoitetaan säästävyyteen, ahkeruuteen, siveellisyys- ja lähimmäisten auttamiseen. Heidän on myös tehtävä lähetystyötä.

- Uskonto käsitteenä on vaikea ja sille ei voi antaa yhtä tulkintaa. Ihmiset omaksuvat uskonoksi tietyt ismit ja aatteet, mutta aina näitä ei hyväksytä uskonnoksi. Suomessa opetusministeriö päättää kuka tai mitkä ryhmittymät saavat muodostaa Suomeen rekisteröityneen uskonnollisen yhdistyksen. Esimerkiksi uskontotieteilijä Ilkka Pyysiäisen mukaan uskonto on käsitteellistys, joka on koottu suuresta määrästä erilaisia uskomuksia, käyttäytymistapumuksia ja kokeuksia. Asiat nähdään uskonnollisina silloin, kun ne täyttävät tietyt tulkitsijan tietoisesti tai tiedostamattaan asettamat ehdot.
- Suomen uskonnonvapauslaki 11 § Jokaisella on uskonnon ja oman tunnon vapaus.
- Tämä lainkohta tarkoittaa, että jokainen henkilö voi tunnustaa, harjoittaa ja kuulua omaan uskonnolliseen yhdistykseen tarvittamatta pelätä, että häntä kiusataan, syrjitään tai nimitellään sen takia.

Mormonit

Mormonit tunnetaan myös nimellä Myöhempien Aikojen Pyhät -liikkeenä. Mormonit perusti 1830 Yhdysvaltojen Fayetteissa Joseph Smith. Ensimmäiset mormonit tulivat Suomeen 1860-luvulla. Mormonit pitävät Joseph Smithiä Jumalan profeettana ja Mormonien kirjaa Jumalan sanana, mutta he myös käyttävät Raamattua oman kirjansa ohella. Smith kertoi, että Jumala oli lähettänyt hänelle

Juutalaisuus

Ensimmäiset juutalaiset saapuivat Suomeen 1800-luvulla venäläissotilaiden joukossa, jonka jälkeen heidän määrä on kasvanut hitaasti.

Juutalaisuus on ensimmäinen monoteistinen uskonto, jonka jälkeen tuli kristinusko ja islam. Suurin osa juutalaisista asuu Israelissa, jota israelilaiset sanovat 'Luvatuksi maaksi', josta he joutuivat lähtemään ja palasivat takaisin Jumalan lupauksen mukaisesti. Vaikka Koraanikin kertoo, että "he asettuvat pyhälle maahan" ja "saatamme teidät yhteen", tarkoittaen sillämyös muslimeja ja kristittyjä yhtälailla. Juutalaiset, niin kuin kristityt ja muslimitkin, uskovat yhteen Jumalaan ja samoihin profeettoihin suurimmalta osin. Juutalaisuuden mukaan Abraham oli ensimmäinen juutalainen, mutta Koraani kertoo, että Abraham oli monoteisti, joka uskoi yhteen Jumalaan. Suurassa 3:60: "Abraham ei ollut juutalainen eikä kristitty, vaan antautunut hanif (monoteisti) eikä hän ollut monijumalainen." Aabraham on esi-isänä niin juutalaisille, kristityille kuin muslimillekin.

Juutalaiset noudattavat pyhää kirjansa eli Tooraa, joka koostuu viidestä Mooseksen kirjasta eli Vanhasta Testamentista.

Juutalaisten synagogat on suunnattu kohti Jerusalemiä. Juutalainen suuntaa yksittäisen rukouksensa Jerusalemin suuntaan. Toorassa määritellään päivittäiset uhrat, jotka juutalainen suorittaa rukouksien muodossa. Juutalaiset rukoilevat kolme kertaa päivässä.

Juutalaisilta kuten myös muslimilta on kielletty veri, sika ja kala, jolla ei ole suomuja tai eviä.

Niin kuin muslimien myös juutalaisten tulisi haudata vainajansa niin pian kuin mahdollista.

Islam

Islam on tullut juutalaisuuden ja kristinuskon jälkeen eheyttämään ihmiset ja tuomaan totuuden, joka on unohtunut ihmisiltä ajan saatossa.

Islam pitääkin näitä kahta uskontoa 'Kirjan kansana' ja kunnioittaa ja kertoo niistä muslimien pyhässä kirjassa Koraanissa, jonka Jumala lähetti Profeetta Muhammedille (roh) arkkienkeli Gabrielin välityksellä. Islam myös kunnioittaa samoja profeettoja kuin juutalaiset ja kristityt, mutta kieltää sen että Jeesus olisi Jumalan poika.

3:78

Sano: »Me uskomme Jumalaan, siihen, mitä on ylhäältä ilmoitettu meille ja mitä on ilmoitettu Aabrahamille, Ismaelille, Isakille ja Jaakobille sekä (Israelin) sukukunnille, siihen, mitä Mooses, Jeesus ja profeetat ovat saaneet Herraltansa; me emme tee mitään erotusta heidän välillään, ja Hänen tahtoonsa ja johdatukseensa olemme alistuneet».

4:171

Te, joille on annettu Pyhä kirja, älkää menkö liiallisuuksiin uskonnessanne älkääkä sanoko Jumalasta muuta kuin totta. Messias, Jeesus, Marian poika, on ainoastaan Jumalan profeetta ja Hänen Marialle lähettämänsä Sana sekä Hänestä (hänen päällensä) tullut Henki; uskokaa siis Jumalaan ja Hänen lähettiläisiinsä älkääkä sanoko: »Kolminaisuus!» Ei, lopettakaa (Kolminaisuudesta puhuminen) omaksi hyödyksenne! Jumala on yksi ainoa Jumala. Luoksepääsemätön on Hänen majesteettiutensa, jotta Hänellä soveltuisi olemaan poika. Hänelle kuuluu kaikki taivaassa ja maan päällä; Jumala yksin riittää Suojelijaksi.

Islam tuli maailmaan vahvistamaan edelliset 'Kirjan uskonnot' ja täydentämään uskonnon maailmassa, sillä ihmiset eivät olleet harjoittaneet kumpaakaan uskontoa oikein tai heidän uskonsa oli horjunut, jolloin Jumala lähetti viimeisen Profeettansa vahvistamaan edelliset uskot ja varoittamaan ihmiskuntaa rangaistuksesta.

2:119

Sinut, Muhammed, olemme lähettänyt totuuden ilmoittajaksi, ilosanoman julistajaksi ja varoittajaksi, eikä sinun tarvitse olla vastuussa Helvetin

tuleen joutuvista.

1800-luvulla Suomeen tuli pysyvästi muslimeja tataarien mukana. Tataarit ovatkin Suomen vanhin islamilainen yhteisö.

Muslimin velvollisuus on rukoilla viisi kertaa päivässä Mekkaan päin. Niin muslimit kuin juutalaisetkin ympärileikkaavat poikalapset. Ennen myös kristinuskossa poikalapset leikkattiin, kunnes ympärileikkaus muutettiin kasteeksi.

Muslimien pyhä kirja on Koraani, jossa kerrotaan paljon juutalaisista ja kristityistä ja muistutetaan heistä ja kerrotaan miksi Jumala lähetti islamin.

Musliminaiset peittävät hiuksensa ja käsivartensa ranteeseen ja nilkkaan saakka, kuten tekevät myös kristityt nunnat. Ortodoksinaiset peittävät päänsä huivilla kirkkoon menessään.

Muslimille ja juutalaisille Jerusalemin on tärkeä paikka, mutta valitettavasti siellä on konflikteja näiden kahden uskonnon kesken. Suomessa sen sijaan nämä kaksi uskontoa ovat olleet sovussa ilman mitään kahaikoita. Kummallakin uskontokunnalla on Suomessa rukoushuoneita. Juutalaisilla on synagogia ja muslimilla moskeijoita. Kummassakin uskonossa uskonnollisella lailla on tärkeä merkitys. Muslimilla se on Sharia ja juutalaisilla Talmud.

17:104 i

Tämän jälkeen Me sanoimme Israelin lapsille: »Asettukaa asumaan pyhään maahan, ja kun tulevaisuuden lupaus täytetään, Me saatamme teidät kaikki yhteen.»

Arttu Puukko

Mikä on uskonto?

Tapaamme eri uskontojen edustajia niin kaupungilla kävelessämme kuin bussissa. Joidenkin uskontojen historia on tuhansia vuosia vanha, toisilla se voi olla satoja vuosia vanha.

Joidenkin uskontojen edustajat tunnistaa ulkonäön perusteella: siitä kuinka he pukeutuvat. Maailmassa on tuhansia uskontoja, ja paljon on myös maailman uskontoja rantautunut tänne Suomeen. Suomessa nämä maailman uskonnot ovat yleensä vähemmistöjä, vaikka ne ovat saaneet uskonnollisen statuksen Patentti- ja rekisterihallitukselta ja Opetusministeriöltä.

Rekisteröityäkseen uskonnon ja uskonnollisen yhdyskunnan tulee täyttää tietyt kriteerit, joita ovat esimerkiksi, että toiminta on järjestäytynyttä ja lain mukaista. Näin ollen kaikki eivät voi rekisteröityä uskonnolliseksi yhdyskunnaksi tai uskonnoksi Suomessa. Mutta heillä on kuitenkin vapaus uskoa mihin haluavat perustuen Suomen Uskonnonvapauslakiin. Oikeastaan uskonnonvapauslaki ei ole maailmassa mikään uusi asia, vaan esimerkiksi

Koraani sanoo seuraavaa:

"Sano: Uskottomat, minä en palvo sitä, mitä te palvotte, ettekä te palvo Häntä, jota minä palvon, enkä minä ole palvova sitä, jota te palvotte, ettekä te ole palvova Häntä, jota mina palvon. Teillä

on uskontonne ja minulla uskontoni." (109/1-6)

Profeetta Muhammedin aikaan ihmisten ei tarvinnut olla muslimeja, vaan he saivat harjoittaa omaa uskontoaan, mutta heidän piti maksaa siitä veroa. Myöskin Jeesuksen aikana ihmiset olivat jakautuneet niin juutalaisiin ja kristittyihin ja varmasti joukossa oli myös henkiöitä, jotka vielä palvoivat muinaisia roomalaisia jumalia ja uhrasivat heille. Uskontoa sinänsä on vaikea määritellä. **Ninian Smart** on tunnettu ja ottelustaan, joka käsittää seitsemän uskontoja luonnehtivaa ulottuvuutta. Nämä ulottuvuudet ovat Smartin mukaan: käytännön ja rituaalien ulottuvuus, kokemuksen ja tunteen ulottuvuus, kertomusten ja myyttien

ulottuvuus, opin ja filosofian ulottuvuus, etiikan ja säädösten ulottuvuus, yhteisöjen ja instituutioiden ulottuvuus ja materiaallinen (aineellinen) ulottuvuus. Ninian Smartin mukaan nämä ulottuvuudet tavataan pääsääntöisesti kaikissa eri uskonnoissa ja ne kaikki tulisi ottaa huomioon, jotta uskonnollisuutta voitaisiin ymmärtää kokonaisuudessaan. Jos katsomme näitä seitsemää ulottuvuutta ja vertaamme niitä vähemmistöuskontoihin huomaamme kussakin samat asiat vaikkakin eri muodossa. Yleensä muut ulottuvuudet alkavat rakentua kertomusten ja myyttien ulottuuden ympärille.

Teksti: **Arttu Puukko**

Koraanin käännös:

Jaakko Hämeen-Anttila

TAPAAMME ERI USKONTOJEN
EDUSTAJIA NIIN KAUPUNGILLA
KÄVELESSÄMME KUIN JULKISISSA
LIIKENNEVÄLINEISSÄ.

Ihminen ja vapaa tahto

Ihmisen vapaa tahto on itsestäänselvyys, jonka jokainen meistä kykenee ymmärtämään.

Jokainen henkilö luontaisesti ja sisäisesti sekä ymmärtää että tuntee pystyvänsä tekemään valintoja tekemisen ja tekemättä jättämisen välillä. Myös yhteiskunnat -koostuivat ne sitten usko-
vaisista tai muista - ylistävät tai moittivat yksilöitä näiden teoista, joten voimme todeta yhteiskuntiemme universaalisti hyväksyvän ihmisen vapaan tahdon. Kieltämällä vapaan tahdon tekisimme myös koko Shari'ah-laista turhan, sillä jos jokaisen ihmisen kohtalo olisi ennalta määrätty ja hänen olisi pakko kulkea sitä polkua mikä hänelle on ennalta asetettu pystymättä muuttamaan sitä hitusenkaan vertaa, olisivat kaikki Jumalan käskyt ja kiellot, lupaukset ja uhkaukset, palkkiot ja rangaistukset täysin tarkoituksettomia. Historian aikana olemme nähneet monia henkilöitä, jotka ovat tehneet töitä yksilön ja yhteiskunnan eduksi. On erittäin epätodennäköistä, että tämä olisi tapahtunut vain pakottavan kohtalon vuoksi, sillä siinä tapauksessa olisivat kaikki heidän ponnistuksensa ja ahkerointinsa olleet turhia ja tarpeettomia.

On kuitenkin tärkeää olla hyppäämättä suoraan johtopäätökseen, että ihminen olisi jätetty täysin vapaaksi ja ettei Jumalalla olisi minkäänlaista vaikutusta tämän tekoihin. Tämä olisi yhtä kuin voiman delegointia (tafwid), eli niin sanotusti vapaan käden suomista, joka on taas ristiriidassa sen kanssa, että ihminen on riippuvainen Jumalasta. Tähän delegointiin uskomisen rajaisi Jumalan voiman ja vallan absoluuttisuutta, eikä asioiden laita kuitenkaan ole näin.

Ei pakotetta (jabr) eikä delegointia (tafwid) vaan jotain näiden väliltä

Profeetan Muhammedin (rhjh) kuoleman jälkeen muslimiyhteiskunnassa heräsi kysymys tekojen luonteesta. Eräät katsoivat, että ihminen on pakotettu tekoihinsa ja uskoivat jabr- konseptiin (pakote). Toiset taas uskoivat sen täydelliseen vastakohtaan ja sanoivat ihmisen olevan täysin vapaa teoissaan ja ettei näillä teoilla ole mitään yhteyttä Jumalaan. Molemmat ryhmät siis uskoivat teon palavaan joko Jumalan tai ihmisen tahtoon.

On kuitenkin olemassa kolmas vaihtoehto, jonka pyhät Imaamit ovat opettaneet. Imaami Sadiq (rh)

on sanonut:

"Ei pakotetta, eikä delegointia vaan jotain näiden väliltä."¹

Tämä tarkoittaa, että teko on riippuvainen niin Jumalan kuin ihmisenkin tahdosta. Teko on tekijästä riippuvainen, ja tässä tapauksessa tekijä on ihminen, mutta tämän kyky toimia on Jumalan luomaa. Kuinka siis voisimme kuvitella teon olevan Jumalasta riippumattoman?

Profeetan Talonväen (rh) selitys on sama kuin se minkä itse Koraani on esittänyt. Joskus se esittää teon palaavan samanaikaisesti niin tekijään kuin Jumalaankin, eli se hyväksyy teon riippuvaisuuden molemmista:

"Et sinä heittänyt kun heitit, vaan Jumala heitti..." (8:17). Tämä tarkoittaa

sitä, että silloin kun Jumalan Lähettijä (s) suoritti teon, hän ei tehnyt sitä omalla itsenäisellä voimallaan, vaan Jumalan vallan ja voiman avulla. Näin ollen molemmat voimat ovat tekijöitä tässä teossa.

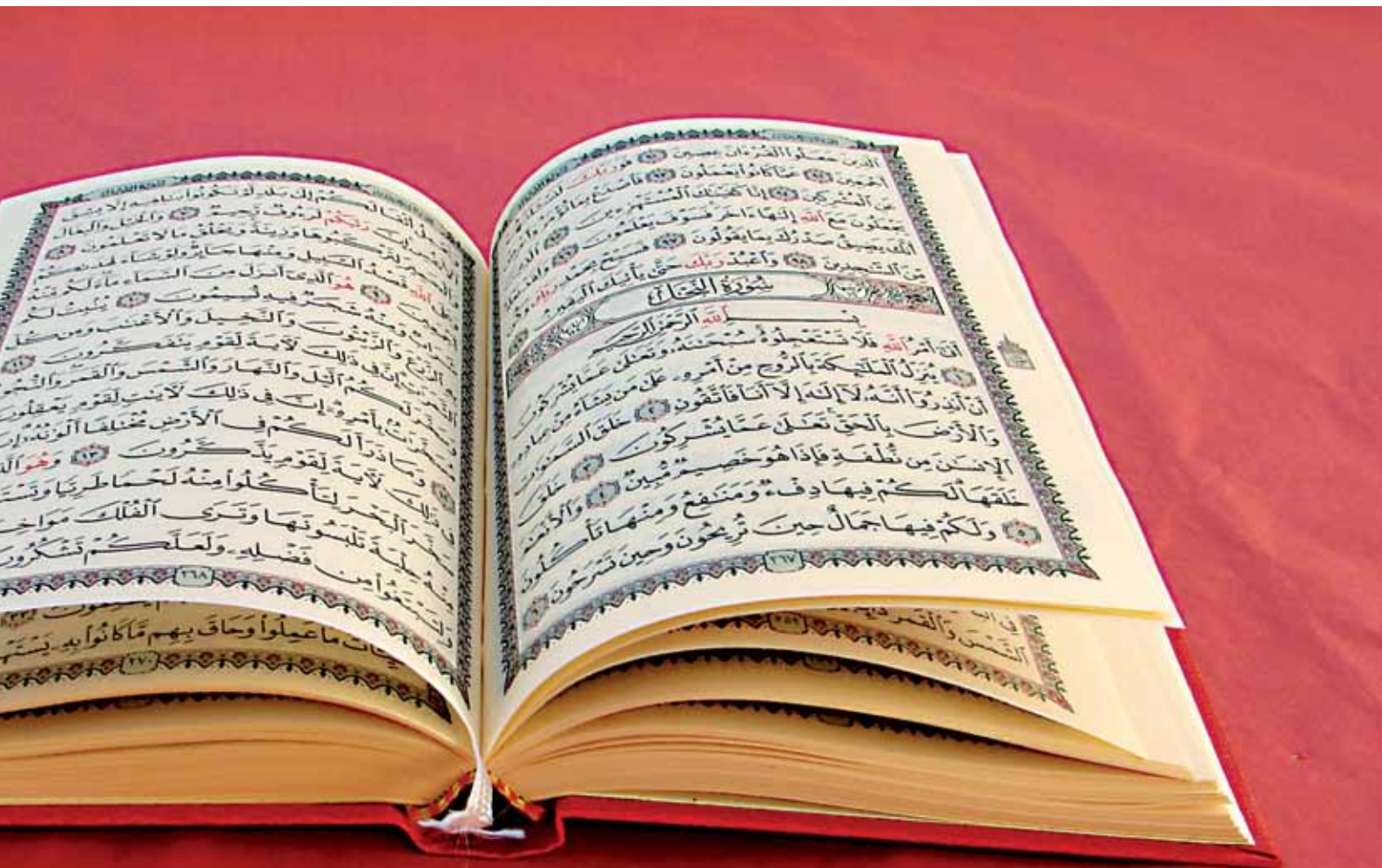
Toisin sanoen Jumalan tahto ja voima ovat tarpeellisia teon tapahtumiselle. Aivan kuten sähkölaitos tuottaa sähköä, mutta me painamme katkaisijaa ja laitamme valot päälle. On oikein sanoa meidän sytyttäneen valon ja on myös yhtä oikein sanoa sen olevan päällä sähkövirran takia.

Jumalan ikuinen tieto ja ihmisen vapaa tahto

Uskomme samanaikaisesti ihmisen vapaaseen tahtoon ja myös siihen,

että Jumala on ollut ikuisesti tietoinen kaikista meidän teoistamme eikä näiden kahden uskomuksen välillä ole minkäänlaista ristiriitaa, sillä Jumala tietää meidän vapaavalintaiset tekomme. Luonnollisesti tämän kaltaisen tietämys ei ole ristiriidassa vapaan tahdon kanssa. Toisin sanoen samalla tavalla kun Jumala tietää ihmisten olevan vapaita valitsemaan tekonsa, Hän myös tietää kuinka he tulevat käyttämään tätä vapaata tahtoa.

Ote Jafar Subhanin kirjasta 'Islamin uskonopit', joka julkaistaa suomeksi loppuvuodesta.

Mistä rukoukset tulevat?

Imaami **Ali Al-Sajjadilta** (rauha hänelle) koottu pyyntörukouskirja **Al-Sahifa Al-Sajjadih** on yksi koskettavimmista ja tunnetuimmista rukouskirjoista. Se sisältää runsaasti aarteita ja tietoa jumalallisesta tieteestä. Pyyntörukous on hyvin tärkeä, ja varsinkin Ramadanin aikana muslimit tekevät paljon pyyntörukouksia. Ajatollah **Almudarrisi** on käsitellyt artikkelissaan **'Pyyntörukous on koulu ja foorumi'** pyyntörukouksen merkitystä.

Artikkelissaan Almudarrisi pohtii sitä, kuinka me ihmiset voimme lähestyä ja vastata Jumalalle, joka on lähettänyt meille sanomansa sekä sitä mitä pyyntörukoukset ovat. Hän tulee siihen tulokseen, että pyyntörukoukset ovat paras tapa vastata Jumalan tervehdykseen. Niiden avulla Jumalan palvelija voi lähestyä Luojaansa ja puhua Hänelle.

Ali Al-Sajjad, neljäs imaami

- Profeetta Muhammedin (rhhj) tyttären pojanpoika
- syntyi Medinassa noin vuonna 658 ja kuoli siellä vuonna 712
- omisti elämänsä oppimiselle ja Jumalan palvelemiselle
- oli arvostettu Islamilaisen lain ja profeetan perimätiedon tuntija
- oli tunnettu luonteensa jaloudesta ja hurskaudesta

Vastaavasti Jumala puhuu palvelijalleen Pyhän Koraanin välityksellä. Pyyntörukous on jumalanpalveluksen ja rukouksen ydin. Jokainen pystyy tekemään pyyntörukouksen. Koraanista löydämme monia profeettojen pyyntörukouksia ja perimätiedon mukana meille ovat säilyneet Profeetta Muhammedin (rauha hänelle ja hänen perheelleen) ja hänen perheensä (rauha heille) käyttämiä pyyntörukouksia.

Mitä pyyntörukoukset ovat?

Almudarrisin mukaan pyyntörukoukset ovat inspiraatioita sekä niiden selityksiä ja käännöksiä, jotka Jumala on asettanut Häntä lähellä olevien vilpittömien ihmisten sydämiin. Ne sisältävät jumalallisten tieteiden aarteita, mystiikkaa, vertauskuvia ja vilpittömiä avunpyyntöjä. Pyyntörukoukset ovat siirtyneet profeetoilta ja uskovilta ihmisiltä toisille perimätietona.

Imaami Ali Al-Sajjad kuvaa pyyntörukouksissaan sitä rakkautta, mitä hän tuntee sydämessään Jumalaa kohtaan. Almudarrisin mukaan Imaamin pyyntörukouksien kiehtovasta kerronnasta huomaa, kuinka sanat ovat spontaanisesti soljuneet Imaamin kielelle ja kuinka ne ilmentävät mitä suurinta rakkautta, ovathan ne rakastavan kuvauksia tämän rakkauten kohteesta. Niistä kuvastuu ihminen, joka etsii sielulleen tyydytystä ja joka on yksinäinen ja avuton ja seisoo Luojansa edessä ja kutsuu Häntä vilpittömästi sydämensä pohjasta.

Almudarrisi kehoittaa myös tavallisia ihmisiä hyödyntämään näitä pyyntörukouksia, sillä ne opettavat kuinka meidän tulisi lähestyä Luojaamme ja miten meidän tulisi vedota, rakastaa, pyytää anteeksi, käyttää Jumalan nimiä, pyytää tarvitsemiamme asioita – ja mitä pyytää.

Rukouskirjan synty

Imaami Al-Sajjad oli Karbalassa menehtyneen Imaami Husseinin poika, joka pelastui verilöylyltä. Hän ei kuitenkaan pystynyt elämään vapaasti,

sillä hallitsijat painostivat ja tarkkailivat häntä. Imaami Al-Sajjad ei voinut itse tavata uskovaisia ja hänen viestinvälittäjänään on toiminut jopa hänen tätinsä **Zainab** (rh). Imaami välitti tietoa profeetan uskonnosta uskoville pyyntörukousten välityksellä. Ne kulkeutuivat islamilaisen yhteisön (ummah) keskuudessa, kuten kukan tuoksu tuulen kantamana.

Almudarrasi kertoo kuinka Imaami Al-Sajjad ahdingostaan huolimatta ei lopettanut itsevaltioiden vastus-

tamista. Tämä luonnollisesti vaikeutti hänen elämäänsä entistä enemmän. Hän vastusti hallitsijoita pyyntörukouksia lausumalla, mitä hallitsijat eivät pystyneet estämään kovista otteistaan huolimatta.

Almudarrasin mukaan pyyntörukoukset ovat myös moraalin oppitunteja, sillä ne sisältävät ylväitä ajatuksia. Pyyntörukousten avulla islamilainen yhteisö, ummah, voi ravita sieluaan aivan kuten kasvi saa ravintonsa auringon valosta.

Koraanin jälkeen tämä Imaamin pyyntörukouksista koottu kirja on ehdottomasti yksi tärkeimmistä uskoa lujittavista tekijöistä, joka vahvistaa uskovaisen sielua. Almudarrasi vakuuttaa, että Al-Sahifa Al-Sajjadih on kirja, joka lohduttaa riistetyn sydäntä, vahvistaa heikkoja sekä valaisee ja johdattaa ihmispoloisia johdatuksen tielle.

H. Al-Hello

Järjen käyttö

Islam on looginen uskonto. Näin ovat monet islamiin palanneet, kuten myös synnynnäiset muslimit uskontoaan kuvailleet. Järjellä on erittäin tärkeä rooli islamissa ja sen uskonoppineiden keskuudessa vallitsee periaate "se minkä järki velvoittaa, velvoittaa myös Jumalan laki." Toisin sanoen, jos järki osoittaa jonkin asian hyväksi tai pahaksi on se myös Jumalan lain mukaan hyvä tai paha.

Kuitenkin järjen ('aql) ja mielipiteen (ra'i) välillä on olemassa hienoinen mutta kuitenkin tärkeä ero. Mielipiteellä ei ole minkäänlaista tilaa islamilaisessa laissa. Ennen järjen ja mielipiteen eroihin paneutumista pohdikaamme hieman erästä **Imaami Alilta** (rauha hänelle) oppimaamme asiaa:

Suuri asema, nöyrä asenne

Imaami Ali oli Profeetta **Muhammadin** (rauha hänelle ja hänen jälkijäisilleen) seuralaisista merkittävin, oppinein, rohkein, hurskain ja Profeetalle läheisin, mutta myös kaikista nöyryin. Hän vietti aikaansa köyhien

kanssa ja jakoi ruokansa nälkäisten kanssa. Hän eli yksinkertaista elämää eikä koskaan kaihtanut rehellistä työtä ja elantoa.

Hän tuli ihmisten keskuudessa tunnetuksi nimellä **Amiir al-Mu'miniin**, eli Uskovaisten Komentaja. Ylistetty Jumala taas kuvaili häntä nimellä Saalih al-Mu'miniin, eli "tuo hyvä mies uskovaisten joukosta":

"... Ja jos te kaksi (Profeetan vaimoa) riitelette hänen (Profeetan) kanssa, niin (tietäkää), että totisesti Jumala on hänen suojelijansa, ja Gabriel, ja hyvä mies uskovaisten joukosta, ja enkelit tämän lisäksi ovat hänen apunaan." (66:4)

Tämä hyvä mies ei ollut kukaan muu kuin Imaami Ali (rh). Näin siis Jumala kuvaili häntä. Jumalan Profeetta vuorostaan ylisti häntä sanoen "Minä olen tiedon kaupunki ja Ali on sen ovi.

Ken tahtoo käydä kaupunkiin, tulkoon oven kautta." Tämä osoittaa Imaami Alin tiedon ja viisauden suuruuden. Profeetta Muhammad neuvoo, että kuka tahansa, joka haluaa oppia islamin niin kuin Profeetta itse sitä harjoitti, tulisi oppia se Imaami Alilta.

Jumalalle alistuminen

Merkittävästä asemastaan huolimatta Imaami Ali ei koskaan langennut ylpeyden ansaan eikä koskaan luullut itsestään liikoja. Vaikka Jumala ja Hänen Profeettansa ylistivät häntä kauheimmin ja huomattavin sanoin, ei hän kuvitellut tietävänsä heitä enemmän. Hän alistui nöyrästi Jumalan käskyille ja komennuille ja totteli Hänen Profeettaansa.

Monet meistä, vaikka asemamme onkin mitätön Imaami Aliin verrattu-

na, saattavaat luulla tuntevansa Jumalan ja Hänen Profeettansa häntä paremmin. Kohdatessamme Jumalan käskyn jossain asiassa mietimme itseksemme: *"Ei tämä sovellu minun elämäni juuri nyt, kyllä minä tiedän itse mitä minun tulisi tehdä."*

Vaikka tiedämme, että Jumala on käsenyt meitä suorittamaan päivittäiset rukoukset, oikeutamme itsemme olemaan tottelematta tätä käskyä, ja luulemme syvällä sydämesämme tietävämmeparemmin, miten meidän tulisia toimia. Keksimme itsellemme tekosyitä, vaikka Jumala ei ole suonut meille tällaista poikkeusta. On harhaluuloa kuvitella, että Jumala ei olisi tämän käskyn antaessaan tiennyt juuri minun tilannettani eikä ottanut sitä huomioon.

Viisas johtopäätös

Ahmad b. Hanbal ja **Ibn Abi Shai-bah** ovat teoksissaan kertoneet Imaami Alin (rh) sanonneen:

"Jos uskonto olisi mielipiteestä (ra'i) kiinni, olisi (rukouspesua tehtäessä) parempi pyyhkiä jalkojen pohjat mieluummin kuin jalkapöytä, mutta näin Jumalan Lähettilään (s) pyyhkivän ne päältä."

Imaami Ali ei tämän sanoessaan halunnut vain opettaa kumppaneilleen oikean tavan suorittaa rukouspesu, vaan hän halusi myös osoittaa heille, ettei Islamin lakeja pysty perustelemaan tai kumoamaan vain omalla mielipiteellään. Tämä ei ole järjen roolin vähättelemistä, vaan sen vajaavaisuuden hyväksymistä.

Järjen avulla hyväksymme Jumalan olemassaolon ja erotamme väärät profeetat oikeista, joten ilman järkeä ei olisi myöskään uskontoa. Mutta meidän tulee myös hyväksyä järkemme rajat eikä luulla, että tiedämme kaiken ja pystymme saamaan vastauksen kaikkiin metafysiisiin ja tuonpuoleista koskeviin kysymyksiin pelkästään järkemme avulla.

Kokonaisuuden huomioon ottaminen

Meidän ei tulisi myöskään tehdä hä-

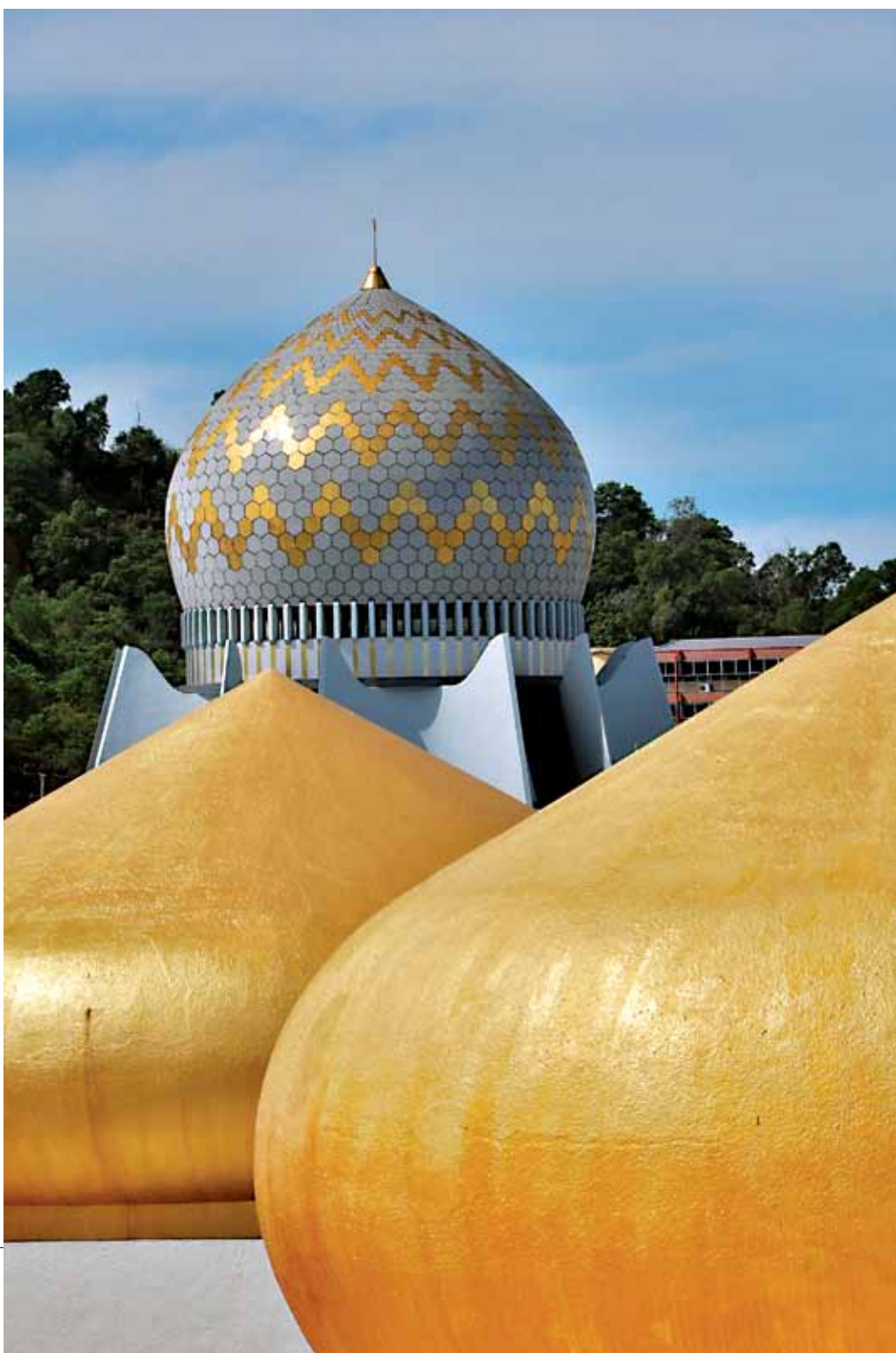
täisiä johtopäätöksiä, tai katsoa asioita ilman niiden kontekstiä.

Esimerkiksi kerran minulta kysyttiin islamin perintölakiin (jonka mukaan tytär saa puolet vähemmän perintöä kuin poika) liittyen, kuinka Jumala voi olla niin epäreilu ja määrätä tasa-arvottoman perinnönjaon. Islamin lakia pitää katsoa kokonaisuutena, jonka mukaan miehellä on taloudellinen vastuu perheen ja vaimon elättämisestä. Näin ollen hänen taakkansa helpottamiseksi hänelle on myönnetty suurempi osa perinnöstä.

Tämä on vain yksi esimerkki siitä kuinka meidän järkemme ei pysty

aina havaitsemaan kaikkea ja kuinka asioiden sisältämä viisaus saattaa jäädä meiltä tiedostamatta. Meidän ei tulisi tehdä hätäisiä johtopäätöksiä tai langeta sen ylpeyden ansaan, että luulisimme tietävämmeparemmin kuin Jumala tai Hänen Profeettansa. Meidän tulee hyväksyä, että Jumala rakastaa luomakuntaansa ja haluaa sille vain hyvää. Hänen käskyjensä noudattaminen on siis vain meidän omaksi hyväksemme. Sillä Hän ei tarvitse meidän tottelevaisuuttamme eikä palvontaamme.

Abbas Bahmanpour

Valas ja Yunus (rauha hänelle)

Profeetta Joonaksen tarina Koraanissa

Valas on yksi Koraanissa mainituista eläimistä. Sen mukaan valas totteli Jumalan käskyä ja nielaisi Profeetta Joonaksen (arabiaksi Yunus) keskellä merta. Valaat ovat valtavia merillä ja valtamerillä eläviä eläimiä. Valaita on monta eri lajeja kuten sinivalas, sarvivalas, ryhävalas jne. Arabian kielellä valasta kutsutaan myös

nimellä al-Nuun, kuten Koraanissa Profeettojen Suurassa.

Jumala lähetti Joonaksen (rauha hänelle) profeetaksi nykyisessä Pohjois-Irakissa sijaitsevaan Nainawa-nimiseen kylään. Muiden profeettojen tavoin myös Joonas kehoitti ihmisiä hylkäämään kaikki patsaat ja epäjumalat, joita nämä palvoivat ja palvella vain Jumalaa. Valitettavasti monettakaan ihmiset eivät uskoneet Joonak-

seen, vaan sen sijaan kiusasivat ja loukkasivat häntä. Joonas kuitenkin jatkoi saarnaamistaan vuodesta toiseen valaistaakseen ihmisille oikea polun. Siitä huolimatta hän näki vain lisääntyvää epäuskoa ja entistä enemmän patsaiden palvomista. Syvän surun ja epätoivon vallassa Joonas päätti jättää kylän ja muutti pois. Ennen lähtöään profeetta rukoili Jumalaa rangaisemaan kyseisiä kyläläisiä näiden epäuskon tähden.

Profeetta Joonas jätti kotikylänsä ja vaeli päivät kunnes eräänä päivänä hän saapui satamaan, jossa parhaillaan lastattiin laivaa, jonka matkustajaksi pääsi maksua vastaan. Sovittuaan hinnasta myös Joonas nousi alukseen. Pian laiva irrottautui satamasta ja aloitti purjehduksensa jättäen rannan taakseen ja suuntasi avoimelle merelle. Muutamien purjehdustuntien jälkeen, profeetan ollessa rukoilemassa alkoi selkeälle taivaalle kerääntyä mustia salamoivia pilviä. Lisäksi tuuli voimistui huomattavasti, mikä sai laivan keinuamaan edestakaisin. Aallot kohosivat yhä korkeammalle ja korkeammalle hidastaen laivan liikettä. Pelastaakseen laivan uppoamiselta ja itsensä hukkumiselta matkustajat alkoivat heittää tavaroita mereen, mutta tuuli vain voimistui ja aallot suurenivat.

Tämän sekasorron keskellä matkustajat päättivät, että heidän täytyy uhrata osa ihmisistä, jotta suurin osa pelastuisi ja laiva selviäisi myrskystä. Matkustajien nimet kirjoitettiin paperinpaloille ja päätettiin, että se jonka nimi nostetaan, hyppää laivasta. Arvonnan alettua Joonaksen nimi tuli ensimmäisenä, mutta ihmiset sanoivat: "Tämä mies on meidän vieraamme. Emme voi heittää häntä laivasta." He palauttivat hänen nimilappunsa takaisin kolme kertaa, mutta se nostettiin aina uudelleen. Niinpä he päättivät heittää Joonaksen pois laivasta hyiseen mereen.

Profeetta Joonaksen ollessa aaltojen armoilla Jumala määräsi valaan nielaisemaan hänet. Luojansa käskyä noudattaen valas avasi ison suunsa ja nielaisi profeetan. Valaan pimeästä vatsasta tuli tämän hurskaan ja kärsivällisen profeetan asuin- ja rukouspaikka, jossa hän kiitti Jumalaa. Hänen suomistaan hyvistä ja huonoista asioista ja pyysi Jumalaa pelastamaan hänet. Joonas ei missään vaiheessa luopunut toivosta, että Jumala vastaisi hänen rukouksiinsa. Vain heikot uskovaiset menettävät toivonsa Jumalaan ja Joonas oli hyvin hurskas, joka oli viettänyt monet

vuodet palvelemalla Jumalaa ja ohjaamalla ihmisiä oikealle polulle.

Joonas kuitenkin epäonnistui monissa yrityksissään päästä pois valaan vatsasta. Hän jatkoi rukouksia ja pyyntöjä, kunnes Jumala hyväksyi hänen rukouksensa ja pyyntönsä ja käski valaan suunnata rannalle. Sairaana ja uupuneena Joonas selvisi rannalle, jonka kasvillisuudesta hän sai suojaa auringolta ja ravintoa syödäkseen. Löydettyään Joonaksen ihmiset veivät hänet kyläänsä. Hän kertoi kyläläisille tarinaa matkastaan valaan kanssa ja rukouksistaan, mikä sai nämä uskomään Jumalaan.

Levättyään muutaman päivän profeetta Joonas suuntasi kulkunsa takaisin Nainawaan. Siellä hänelle selvisi, että ihmiset olivat kääntyneet uskoon, ennen kuin hänen rukouksensa heitä kohtaan suunnasta rangaistuksesta oli toteutunut. Lisäksi he olivat etsineet häntä joka paikasta tuloksetta. Kylässä alkoivat suuret juhlat profeetan paluun kunniaksi ja häntä alettiin kutsua nimellä "al-Nuun" eli Valaan ystävä.

As Saffaat

37:139 - 148

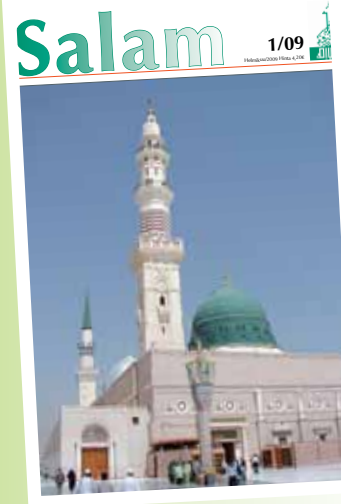
Joonas myös oli totisesti sananjulistaja. Kun hän pakeni lastattuun laivaan, sai hän heidän kanssaan kokea merihätää ja joutui mereen heitetyksi. Mutta kala nieli hänet, kun hän oli veden vallassa.

Ja ellei hän olisi kuulunut niihin, jotka Meitä ylistävät, hän olisi jäänyt sen vatsaan yhteiseen ylösnousemukseen asti.

Mutta Me heitimme hänet merestä autiolle rannalle, ja hän oli sairas.

Ja Me annoimme kurpitsan kasvaa hänen autiolle paikalleen sekä lähetimme hänet sataantuhanteen nousevan kansan luo, joka eli irstaasti, ja he tulivat uskoon, minkä tähden Me myönsimme heille armonaikaa.

Karrar Al-Hello

SALAM on Resalat Islamilaisen Yhdyskunnan julkaisema suomenkielinen lehti, joka kertoo islamista ja muslimeista täällä Suomessa.

SALAM pyrkii rakentamaan siltoja sekä poistamaan ennakkoluuloja ja väärinkäsityksiä. Lehden tarkoitus on avartaa näkökulmia islamilaiseen ajattelutapaan ja edistää ymmärrystä antamalla inhimilliset kasvot islamilaisesta yhteisöstämme ja elämäntavastamme.

SALAM ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Voitte tilata sen lähettämällä meille yhteystietonne ja maksamalla yhdyskuntamme tilille 12€/vuosi. Osuuspankki FI60 5780 4120 0328 23

Innostavia lukuhetkiä!

Resalat Islamilainen
Yhdyskunta/Tiedotus

**Tilaa
Salam-
lehti!**

salam@resalat.fi

Fiikuksen hedelmä

Viikuna (*Ficus carica*) on sukua suomalaisille tutulle ruukkukasville, fiikukselle, joka ainakin 1950-60 -luvuilla taisi löytyä jokaisen kodin olohuoneen nurkasta. Syötävä viikuna on yksi ensimmäisistä viljellyistä kasveista maailmassa ja siitä on tehty yli kymmentuhatta vuotta vanha fossiililöytö Jerikon läheisyydessä. Raamatun kertomuksen mukaan Aatami ja Eeva peittivät itsensä viikunanlehdillä, ja taiteentekijät ovat jatkaneet tätä käytäntöä muun muassa patsaiden ja maalausten hahmojen siveyden säilyttämiseksi. Viikuna oli tunnettu ruoka-aine jo Rooman valtakunnassa ja se mainitaan myös kreikkalaisessa mytologiassa. Yleensä viikuna on liitetty hedelmällisyyteen ja naisellisuuteen.

Viikuna kasvaa Afganistanista Portugalii eli Aasian ja Välimeren alueilla sekä ilmastoltaan samantyyppisillä alueilla USA:ssa ja Kanadassa sekä Meksikossa ja Argentiinassa, Chilessä sekä Etelä-Afrikassa ja Australiassa. Se kasvaa myös kuivilla manneralueilla – jopa Unkarissa. Viikunoita on eri lajikkeita ja ne voivat olla pieniä pensasmaisia tai suurehkoja puita. Eri-tyistä viikunassa on se, että viikunan kukkia ei voi nähdä puussa – kukinnot löytyvät viikunahedelmän sisältä! Myös kukintojen hedelmöityminen tapahtuu oudolla tavalla: viikunan keskeltä löytyy aukko, josta ”viikunapistiäinen” pääsee sisälle viikunaan ja kulkee onkaloa pitkin pölyttämään kukinnot hedelmän sisällä, minkä jälkeen viikuna kasvattaa siemenet. Eri viikunalajeille on olemassa oman lajiset pölyttäjäpistiäisensä. Viikunasta saadaan kaksi satoa vuodessa. Välimeren maissa sato kypsyy syys-lokuu-kuussa, jolloin myös Suomesta löytyy varmimmin tuoreita viikunoita.

Viikunahedelmä on noin 3 – 5 senttipituinen, päärynämuotoinen ja

vihreäkuorinen. Kypsyessään kuori muuttuu joskus purppuranpunaiseksi tai ruskeaksi, ja joskus hedelmän pinta on ulos tihkuneen sokerisen nesteen raidoittama, mikä on kypsän hedelmän merkki. Sisältä hedelmä on vaalea ja keskellä näkyvät punaiset rakeet ovat viikunan syötävä osa. Viikunan kuori on hyvin ohut ja siksi se on huono säilymään muualla kuin jääkaapissa. Tuoreen viikunan voi syödä sellaisenaan kuorineen, halkaistuna tai lohkoiksi leikattuna. Viikunat sopivat ulkonäkönsä ja makunsa puolesta hyvin esimerkiksi juustopöytään. Raa’an viikunan voi keittää sokerivedessä esimerkiksi hedelmäsalaattiin. Kuivattu viikuna on suomalaisille tutumpi tuote. Sitä syödään sellaisenaan esimerkiksi jouluisissa pähkinä-hedelmäseoksissa ja sekametelisopassa. Lisäksi kuivattua viikunaa on Suomessakin käytetty leivonnassa. Viikunan alkuperämaisä sitä käytetään kuitenkin monipuolisemmin leivonnan lisäksi hilloina ja myös grillatuissa ja keitetyissä liharuuissa.

Viikuna on hyvin sokeripitoinen hedelmä – kuivatun viikunan sokeri-

pitoisuus on jopa 50 %. Se on myös eniten kalsiumia ja kuituja – sekä joidenkin lähteiden mukaan myös eniten kuparia, mangaasia, magnesiumia, potassiumia, ja K-vitamiinia – sisältävä kasvikunnan tuote. Viikunalla on laksaatiivisia vaikutuksia ja se sisältää paljon muodikkaita antioksidantteja ja flavonoideja.

Viikuna eri kielillä

englanniksi: (common) fig
italiaksi: fico
ranskaksi: figue, figueur
ruotsiksi: fikon
saksaksi: feige
turkiksi: insir
arabiaksi: tiin
persiaksi: andjir

Viikuna koraanissa

Viikuna mainitaan Koraanissa vain kerran, mutta tuo koko Suura on nimetty Viikunan Suuraksi.

*"Kautta viikunan ja oliivin
ja Siinain vuoren
ja tämän suojatun kaupunkin...."*

Siitä tarkoitetaanko ensimmäisen jakeen valoilla meille tuttuja hedelmiä vai jotain muuta on eri mielipiteitä. Joissain selitysteoksissa mainitaan, että näillä hedelmillä on kummallakin aivan erityiset ravinnolliset ominaisuudet. Jotkut selitykset kertovat, että valoilla viitataan vuoriin, joilla siunatut Jerusalemin ja Damaskuksen kaupungit sijaitsevat. Joissain selitysteoksissa tätä tulkintaa perustellaan sillä, että toisella näistä vuorista viljellään viikunoita ja toisella oliiveja.

On myös selityksiä, joiden mukaan viikunalla viitataan Aatamiin ja Eevaan ja oliivilla Nooan, jonka merelle lähettämä kyyhky palasi arkkiin oliivinlehvä nokassaan. Joidenkin uskomusten mukaan oliivi taas viittaisi Judi-vuorelle Araratille rakennettuun Nooan moskeijaan viikunan viitatesa taas Jerusalemiin.

Perimätiedon mukaan Profeetta (rhph) olisi sanonut, että Allah on valinnut kaikkien joukosta neljä kaupunkia, joihin nämä Viikunan Suuran ensimmäiset jakeet viittaisivat: viikuna olisi Medina, oliivi olisi Jerusalem ja tur-i-Sinin Kufa – huolimatta siitä, että jotkin selitysteokset tulkitsevat sen Siinain vuoreksi – ja lopuksi suojattu kaupunki eli Mekka. Sana "sina" tarkoittaa sinällään hedelmällistä ja on mainittu perimätiedoissa vuoreksi, jolla Mooses tapasi rukoilla. Jotkut uskovat että tämä vuori sijaitsee Kufassa tai Najafissa.

Imaami Reza (rh) on sanonut: "Viikuna poistaa suun pahan hajun. Se vahvistaa ikeniä ja luita, vahvistaa hiusten kasvua, lopettaa jotkin vaivat, joihin ei tarvita lääkettä. Sitten hän lisäsi: Viikuna on lähinnä Taivaan Hedelmiä."

Kirsi Kokoi

Paratiisin ja Helvetin ovet

Monet uskonopineet ovat sanoneet, että jos kaikki viisi aistiamme sekä aistillisista kyvyistämme hahmottamiskyky ja mielikuvitus toimivat älyn ohjaimina Jumalaa palvellessamme, elämän tarpeiden suorittamisessa sekä tieteen tekemisessä ja totuuden löytämisessä, ne vievät meidät paratiisiin. Jokainen aisti toimii silloin ovena Paratiisiin ja älyn kanssa ne ovat yhteensä kahdeksan ovea. Imaami Muhammed Al-Baqirin (rauha olkoon hänelle) kerrotaan sanonneen: "Olkaa toiveikkaita Allahin suhteen! Tietäkää, että Paratiisiin on kahdeksan ovea ja jokainen ovi on leveydeltään yhtä pitkä kuin 400 vuoden kävelymatka. Mutta jos nämä aistit eivät ole älyn ohjauksessa, ovia olisi yksi vähemmän eli seitsemän, ja siinä tapauksessa ne toimivat ovina Helvettiin. Korraanissa sanotaan" (15:44-45): "Sillä on seitsemän porttia ja jokaisella portilla oma osansa (heistä). Hurskaat taas pääsevät puutarhoihin ja lähteiden partaalle."

Alshirazi on kirjoittanut kirjassaan Al-Asfarissa: Näiden ovien määrittelystä on eri mielipiteitä. Jotkut väittävät, että nämä ovet ovat ihmisen tajunnan osat. Samoin kuin nämä ovet päästävät ihmisiä tuleen, ne päästävät myös Paratiisiin sillä ehdolla, että niitä on käytetty Jumalan palvelemi-

seen ja tiedon hankkiseen. Eli niitä käytetään siihen tarkoitukseen, mihin ne on luotu. Paratiisiin on myös kahdeksas ovi, joka on luotu vain Paratiisia varten. Se on äly.

Jokaista näistä seitsemästä aistillisista kyvyistä voidaan käyttää haluja palvelemaan, mutta siinä tapauksessa ne muuttuvat Tuomiopäivänä palaviksi valoiksi ja sielua kiduttaviksi olennoiksi. Jos niitä käytetään hyvyiden tiellä, ne johdattavat meidät totuuden ymmärtämiseen ja hyviin tekoihin sekä korkeaan moraalisiin. Tässä tapauksessa ihminen saa palkkion Tuomiopäivänä ja nousee korkealle Jumalan valtakunnassa ja lopuksi pääsee Paratiisiin enkeleiden saattamana.

Jokaisella näillä seitsemällä aistillisella kyvyillä on kaksi puolta: näkyvä ja näkymätön. Näkymättömänä ne sisältävät armahduksen ja näkyvänsä rangaistuksen. Näkyvät ovet ovat avoinna Helvettiin eli tekoja, jotka johdattavat Helvettiin, kun taas näkymättömät ovet ovat avoinna Paratiisiin. Nämä ovet toimivat toistensa kanssa vuorovaikutteisesti niin, että jos näkymätön ovi aukeaa niin näkyvä ovi sulkeutuu ja päinvastoin. Ainostaan yksi ovi, joka on kahdeksas ovi, on aina avoinna joillekin, mutta suljettuna toisille. Se on suljettuna niille, jotka eivät johdata itseään oikealle tielle.

Ajatollah Kamal Al-Haydari

FINN PLUMBER

info@finnplumber.fi
+358 44 500 4885

Resalat Islamilaisen Yhdyskunnan julkaisuja

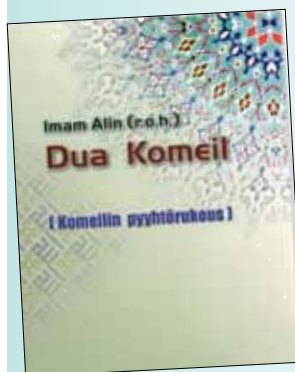
YLÖSNOUSEMUS, TUOMIO JA TUONPUOLEINEN

Usko ylösousemukseen ja tuomiopäivään on yksi islamin peruspilareista. Sayyid Mujaab Musavi Lari selittää kuolemanjälkeisen elämän ja ylösousemuksen todellisuuden vakuuttavin todistein, mutta silti yksinkertaisia esimerkkejä käyttäen.

RUKOUSOPAS

Kätevä rukousopas, jonka avulla on helppo oppia viisi päivittäistä rukousta. Sisältää ohjeet, arabiankielisen tekstin ja translitteroinnin, jonka avulla on helppo oppia ääntäminen sekä suomenkielisen käännöksen. Rukoukset on kirjoitettu alusta loppuun, joten kirjaa ei tarvitse selata. Mukana myös ohjeet rukouspesulle.

DUA KOMEIL

...Oi Jumalani, hyväksy siis anteeksipyyntöni, sääli minua ankarassa ahdistuksessani, ja vapauta minut pahojen tekojeni kahleista.... Kaunis DUA KOMEIL pyyntörukous, jonka Imam Ali (rh) opetti meille, on käännetty suomeksi. Mukana myös arabiankielinen teksti.

RAMADAN - YLISTYKSEN KUUKAUSI

Tähän opaskirjaseen on koottu kauneimmat pyyntörukoukset sekä suositeltavia hyviä tekoja paastokuukauden jokaiselle päivälle. arabiankielinen teksti translitterointi suomenkieliset käännökset ja ohjeet

Tilaukset ja tiedustelut:
salam@resalat.fi

Rukousajat Helsingissä (Mekan aikaan) Elokuu/Ramadan 2011

Pvm	Fajr	Dhuhr	Maghrib
1	05:43	13:27	20:15
2	05:43	13:27	20:14
3	05:44	13:27	20:14
4	05:44	13:27	20:13
5	05:45	13:27	20:12
6	05:45	13:27	20:12
7	05:46	13:27	20:11
8	05:46	13:26	20:11
9	05:47	13:26	20:10
10	05:47	13:26	20:09
11	05:48	13:26	20:09
12	05:48	13:26	20:08
13	05:49	13:26	20:07
14	05:49	13:25	20:06
15	05:50	13:25	20:06
16	05:50	13:25	20:05
17	05:51	13:25	20:04
18	05:51	13:25	20:03
19	05:52	13:24	20:03
20	05:52	13:24	20:02
21	05:53	13:24	20:01
22	05:53	13:24	20:00
23	05:54	13:23	19:59
24	05:54	13:23	19:58
25	05:54	13:23	19:58
26	05:55	13:23	19:57
27	05:55	13:22	19:56
28	05:56	13:22	19:55
29	05:56	13:22	19:54
30	05:56	13:21	19:53
31	05:57	13:21	19:52

RUKOUSAJAT HELSINGISSÄ

ELOKUU/RAMADAN

PVM	FAJR	ZOHR	ASR	MAGREB	ISHA
1		13:26	17:48	22:29	
2		13:26	17:47	22:26	
3		13:26	17:46	22:23	
4		13:26	17:45	22:20	
5		13:26	17:55	22:17	
6		13:26	17:54	22:14	
7		13:26	17:43	22:11	
8		13:26	17:50	22:08	
9		13:26	17:39	22:05	
10		13:26	17:38	22:02	
11		13:25	17:37	21:59	
12		13:25	17:35	21:56	
13		13:25	17:34	21:52	
14		13:25	17:32	21:49	
15		13:25	17:31	21:46	
16	1:36	13:24	17:30	21:43	
17	2:00	13:24	17:28	21:50	
18	2:14	13:24	17:27	21:37	
19	2:24	13:24	17:25	21:34	
20	2:33	13:24	17:23	21:31	
21	2:41	13:23	17:22	21:28	
22	2:48	13:23	17:20	21:24	
23	2:55	13:23	17:19	21:21	
24	3:01	13:23	17:17	21:18	23:14
25	3:07	13:22	17:15	21:15	23:09
26	3:13	13:22	17:14	21:12	23:04
27	3:18	13:22	17:12	21:09	23:59
28	3:23	13:21	17:10	21:06	22:54
29	3:28	13:21	17:08	21:02	22:50
30	3:33	13:21	17:07	20:59	22:45
31	3:37	13:21	17:05	20:56	22:40

21 : IMAM ALIN MUISTOPÄIVÄ

31: EID FETR

فَرَفَرَاتُ الْكَعْبَةِ

بسم الله الرحمن الرحيم ما عسى ان يكون ابن موسى الهنا

SYYSKUU

PVM	FAJR	ZOHR	ASR	MAGREB	ISHA
1	3:42	13:20	17:03	20:53	22:36
2	3:46	13:20	17:01	20:50	22:32
3	3:50	13:20	16:59	20:47	22:27
4	3:54	13:19	16:57	20:46	22:23
5	3:58	13:19	16:55	20:40	22:19
6	4:02	13:19	16:53	20:37	22:15
7	4:06	13:18	16:51	20:34	22:11
8	4:08	13:18	16:50	20:31	22:37
9	4:13	13:18	16:48	20:28	22:03
10	4:17	13:17	16:46	20:24	21:59
11	4:20	13:17	16:44	20:21	21:55
12	4:24	13:16	16:41	20:18	21:51
13	4:27	13:16	16:39	20:15	21:47
14	4:30	13:16	16:37	20:12	21:43
15	4:34	13:15	16:35	20:09	21:39
16	4:37	13:15	16:33	20:06	21:36
17	4:40	13:15	16:31	20:02	21:32
18	4:43	13:14	16:29	19:59	21:28
19	4:46	13:14	16:27	19:56	21:25
20	4:49	13:14	16:25	19:53	21:21
21	4:52	13:13	16:23	19:50	21:18
22	4:55	13:13	16:20	19:47	21:14
23	4:58	13:13	16:18	19:44	21:11
24	5:01	13:12	16:16	19:41	21:07
25	5:04	13:12	16:14	19:38	21:04
26	5:07	13:12	16:12	19:35	21:00
27	5:09	13:11	16:09	19:31	20:57
28	5:12	13:11	16:07	19:28	20:54
29	5:15	13:11	16:05	19:25	20:50
30	5:18	13:10	16:03	19:22	20:47

27 : IMAM SADEQIN MUISTOPÄIVÄ

LOKAKUU

PVM	FAJR	ZOHR	ASR	MAGREB	ISHA
1	5:20	13:10	16:01	19:19	20:44
2	5:23	13:10	15:58	19:16	20:41
3	5:26	13:09	15:56	19:13	20:37
4	5:28	13:09	15:54	19:10	20:34
5	5:31	13:09	15:52	19:07	20:31
6	5:33	13:08	15:49	19:04	20:28
7	5:36	13:08	15:47	19:01	20:25
8	5:39	13:08	15:45	18:58	20:22
9	5:41	13:07	15:43	18:55	20:19
10	5:44	13:07	15:40	18:53	20:16
11	5:46	13:07	15:38	18:50	20:13
12	5:49	13:07	15:36	18:48	20:10
13	5:51	13:06	15:34	18:44	20:37
14	5:53	13:06	15:32	18:41	20:04
15	5:56	13:06	15:29	18:38	20:01
16	5:58	13:06	15:27	18:35	19:59
17	6:01	13:06	15:25	18:32	19:56
18	6:03	13:05	15:23	18:30	19:53
19	6:05	13:05	15:21	18:27	19:50
20	6:08	13:05	15:19	18:24	19:48
21	6:10	13:05	15:16	18:21	19:45
22	6:12	13:05	15:14	18:19	19:43
23	6:15	13:05	15:12	18:16	19:40
24	6:17	13:04	15:10	18:13	19:37
25	6:19	13:04	15:08	18:11	19:35
26	6:22	13:04	15:06	18:08	19:32
27	6:24	13:04	15:04	18:05	19:30
28	6:26	13:04	15:02	18:03	19:28
29	6:28	13:04	15:00	18:00	19:25
30	6:31	13:04	15:58	17:58	19:23
31	5:33	12:04	14:56	16:55	18:21

9: IMAM REZAN SYNTYMÄPÄIVÄ

ITÄKESKUKSEN

HALAL LIHA

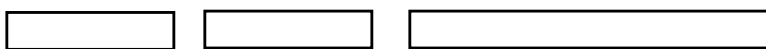

NAUDAN-,
LAMPAAN- JA
KARITSANLIHAA

Aina tuoretta, taattua laatua tarjoaa **HALAL LIHA -kauppa**
Kauppakeskus Itäkeskuksessa. Tervetuloa!

Turunlinnantie

Bussit

Tallinnanaukio

Itäväylä

Stoa

HALAL LIHA

Avoinna/open:

ma-pe
la

10-19 mon-fri
10-18 sat

Turunlinnantie 10, 00930 Helsinki
Puh. 759 2229